

At Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd

Ymateb i'r Ymgynghoriad ar y Cynllun Datblygu Lleol gan Hwylusydd Tai Gwledig Gwynedd

Polisi 1: Cymysgedd briodol o dai

Mae darpariaeth addas o dai mewn ardaloedd gwledig yn bwysig er mwyn hyrwyddo cymunedau cynaliadwy ac mae newidiadau mewn hawliau lles yn golygu bod pobl yn gorfol sy mud i eiddo llai. Mae canran uwch o'r boblogaeth wledig yn awyddus i fyw yn eu cynefin ac mae'n bwysig medru cynnig y math o dai ar eu cyfer. Ceir hefyd poblogaeth sy'n heneiddio ar angen i gael tai sydd yn hawdd i'w haddasu ac i bobl allu byw o fewn eu cartrefi a'u cymunedau cyn hired ag sydd bosib. Mae gan Hwylusydd Tai Gwledig Gwynedd rôl ganolog er mwyn sicrhau bod y polisi hwn yn cyfrannu at y math cywir o ddarpariaeth yn y Sir.

POLISI MANWL TAI5: TAI MARCHNAD LLEOL

Mae'r Papur Testun 17: Tai Marchnad Lleol yn cynnwys gwybodaeth sydd yn nodi'r angen i gael Polisi Tai Marchnad Lleol oherwydd y ffactorau isod:

'7.12 Ariannu tai fforddiadwy, yn nodi lleihad mewn grant tai cymdeithasol (GTC) sy'n dangos yr angen i ddatblygu dulliau eraill o ddatblygu tai sydd tu allan i'r gyfundrefn arferol o ariannu tai. Mae hyn yn wir iawn am ardaloedd gwledig lle mae datblygu nifer fach o dai mewn pentref yn ddigonol i gynnal y gymuned honno am flynyddoedd.

Fel yr wyf yn cyfeirio yn '7.13.2 sylwadau gan yr Hwylusydd Tai Gwledig (HTG)' rwy'n cyfeirio yn glir am yr angen i gael lefel o gymorthdal, yn bennaf GTC, ac fel sydd wedi nodi eisoes nid yw dibynnau ar y dull hwn o gyllido tai fforddiadwy yn gynaliadwy gan ystyried bod lefel y grant yn lleihau.'

Mae sefydlu cofrest Tai Teg gyda'r bwriad i gynorthwyo unigolion i fedru prynu tai yn ffordd o gasglu gwybodaeth am anghenion tai yn y Sir. Mae'r cofrestr yn ffordd o gynorthwyo i adnabod angen ond nid yw yn cael ei ddefnyddio gan bawb ac mae angen mwy o hyrwyddo er mwyn canfod yr angen. Wrth ymateb i lle ddylid codi tai yn y dyfodol bydd y cofrestr yma yn allweddol i sicrhau cymunedau cynaliadwy.

Fel HTG rwy'n croesawu'r papur sydd yn delio yn benodol gyda rhoi cymorth i bobl allu byw yn eu hardaloedd a chyfrannu i'w cymunedau. Mae'r papur yn adnabod yr her sydd i 'ddiwallu anghenion penodol lleol am dai ar y farchnad agored'. Cyfeirir at fodel canolraddol yn y papur a byddai'r Uned yn croesawu'r opsiwn hwn. Rydym yn ymwybodol bod nifer o bobl yn methu fforddio ty i'w brynu a ddim yn disgyn i'r categori o fod mewn angen ar gyfer tai cymdeithasol.

Mae tabl 8.1 yn nodi nifer o unedau sydd wedi eu datblygu yn ystod y blynnyddoedd diwethaf. Mae gwybodaeth o Tai Teg a Chofrestr Tai Cyffredin Gwynedd yn dangos yn glir bod angen am dai yn bodoli, a bod angen mwy o waith ar lawr gwlaid hefyd i sicrhau diliwsrwydd yr angen yma o safbwyt angen lleol.

POLISI MANWL TAI9: TROTHWY TAI FFORDDIADWY A'U DOSBARTHIAID

Mae'r Polisi Tai 19 yn nodi'r angen i gael 'taliad pro-rata yn hytrach na dim darpariaeth fforddiadwy o gwbl ar y safle' i'w groesawu gan fod hyn yn sicrhau cymorth i gael cyflenwad o dai fforddiadwy ac fe all fod o gymorth i Bartneriaid Tai er mwyn sicrhau bod cynllun yn hyfyw.

TAI10: SAFLEOEDD EITHRIO

Rwy'n croesawu'r Polisi hwn a fydd o gymorth i sicrhau bod model addas yn cael ei ddatblygu o fewn ardaloedd, mwy na thebyg ardaloedd gwledig. Mae darparu cynlluniau tai fforddiadwy yn anos i'w gwreddu heb y sicrwydd bod unedau marchnad ar gael i groes gymorth cynllun.

Mae'r tabl 7.13 ym Mhapur Tesun Tai a Phoblogaeth ar Safleoedd eithrio gwledig yn dangos faint o ddatblygiadau ar safle eithriedig sydd wedi bod gyda chymariaethau clir i'w gweld yn y niferoedd.

Mae cyswllt cryf yma gyda Pholisi Tai Marchnad Lleol yn ddull o sicrhau bod datblygiadau yn digwydd o fewn ardaloedd lle mae angen clir am dai fforddiadwy gydag elfen o werthu ar y farchnad agored er mwyn sicrhau bod cynlluniau yn hyfyw.

Mae dynodi safleoedd o fewn ffiniau heb sicrwydd bod cefnogaeth i ddatblygiad boed yn dirfeddiannwr neu ddatblygwr yn bryder a bod safleoedd eithriedig eraill a gynigwyd wedi eu gwrrthod yn benbleth.

Wrth ddynodi nifer yr unedau mewn cymunedau mae peth amheuaeth a yw'r angen yn bodoli ac fe hoffwn weld mwy o gymunedau bach a phentrefi yn cael canran o dai fforddiadwy a marchnad lleol.

Gellir ystyried arolygon y bum yn ymwneud a hwy i ddangos bod gor ddatblygiadau yn y pentrefi i'w weld yn y mapiau adneuo.

Hoffwn petae mwy o ystyriaeth i angen lleol cyn cytuno ar y safleoedd a'r niferoedd hyn.

Sylwadau Dros y We / Representations via the Internet

Rhif Sylw / Rep Id: 60

Enw / Name: Cyngor Tref Biwmares (Prof TW Ashenden) [1267]

Rhan: POLISI TAI9

Section: POLICY TAI9

Math / Type: Cefnogi / Support

Crynodeb o'r Sylw:

Nid oes tai fforddiadwy ym Miwmares. Mae nifer gynyddol y tai haf a thai sy'n cael eu gosod yn gwaethygu'r sefyllfa. Mae Cyngor Tref Biwmares yn croesawu gwneud y polisi tai fforddiadwy yn berthnasol i Fiwmares (25% mewn datblygiadau o bum uned neu fwy) a Llanfaes (100%).

Representation Summary:

There is a lack of affordable housing in Beaumaris. The increasing number of holiday homes and lets makes the situation worse. Beaumaris Town Council welcomes the application of the affordable housing policy to Beaumaris (25% in developments of 5 or more units) and Llanfaes (100%).

Sylw Llawn / Full Representation:

There is a lack of affordable housing in Beaumaris. The increasing number of holiday homes and lets makes the situation worse. Beaumaris Town Council welcomes the application of the affordable housing policy to Beaumaris (25% in developments of 5 or more units) and Llanfaes (100%).

Newid(iadau) i'r Cynllun

[Empty form area]

Change(s) to the Plan

[Empty form area]

Profion Cadernid / Soundness Tests: None

Sylwadau Dros y We / Representations via the Internet

Rhif Sylw / Rep Id: **129**

Enw / Name: **Home Builders Federation Ltd (Mr Mark Harris) [1470]**

Rhan: **7.4.68**

Section: **7.4.68**

Math / Type: **Gwrthwynebu / Object**

Crynodeb o'r Sylw:

Pam y defnyddiwyd dull gweithredu dau gam yn hytrach na thri cham yng nghyswllt y gofyn am % y tai fforddiadwy a pham fod ardaloedd nad ydynt yn hyfw ar hyn o bryd neu y gallant fynd yn anhyfw os bydd amgylchiadau cyfredol y farchnad yn parhau wedi'u cynnwys? Angen esbonio pam y defnyddiwyd dull gweithredu dau gam yn hytrach na thri cam, a pam bod disgwyl i ardaloedd efo gwerth gweddilliol negyddol dal ddarparu tai fforddiadwy.

Representation Summary:

Why has a two instead of three stage approach been taken to the affordable % requirement and why have areas been included which have been shown aren't currently viable or may become un-viable if current market conditions continue.

Explain why a two tier approach instead of the 3 tier approach has been taken, and why areas with negative residual value are being required to provide affordable housing.

Sylw Llawn / Full Representation:

The updated viability assessment suggests a three way split with some areas only providing 10% why has this not be carried through to the policy? It also indicates that a negative residual value is seen in The Mountains, E Gwynedd & Blaenau Ffestiniog areas which would suggest affordable housing provision is not viable, however these area are required to provide 15%. It further suggested that increases in build costs and relatively small house price increases could increase the number of areas in which negative residual value will be seen, areas again in the 15% requirement.

Greater detail is required on the financial contribution in lieu of on site provision, reference should be made to this in the policy or supporting text with the detail calculations included in an SPG.

Newid(iadau) i'r Cynllun

Explain why a two tier approach instead of the 3 tier approach has been taken, and why areas with negative

Change(s) to the Plan

Explain why a two tier approach instead of the 3 tier approach has been taken, and why areas with negative residual value are being required to provide affordable housing.

Profion Cadernid / Soundness Tests: None

Sylwadau Dros y We / Representations via the Internet

Rhif Sylw / Rep Id: **288**

Enw / Name: **Home Builders Federation Ltd (Mr Mark Harris) [1470]**

Rhan: **POLISI TAI9**

Section: **POLICY TAI9**

Math / Type: **Gwrthwynebu / Object**

Crynodeb o'r Sylw:

Mae angen egluro geiriad 3 ii. oherwydd os bydd gofyn codi eiddo i safonau Gofynion Ansawdd Datblygu (y gofynnir yn bendant amdanynt gan Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig os rhoddir grant i'r cynllun), yna ni fydd yn bosib cydymffurfio â'r gofyn hwn oherwydd maint a gofynion allanol. Angen geiriau ychwanegol yn 3 iii. i gynnwys cyflafareddu annibynnol lle nad oes modd i'r Cyngor a'r datblygwr gytuno ar hyfywedd.

Representation Summary:

The wording of 3 ii. needs clarification as, if properties are required to be built to DQR standards (definitely required by RSL's if grant is provided to the scheme) then it will not be possible to comply with this requirement due to size and external requirements. Need extra wording to 3 iii. To cover independent arbitration where viability can not be agreed between the Council and the developer.

Sylw Llawn / Full Representation:

The wording of 3 ii. needs clarification as, if properties are required to be built to DQR standards (definitely required by RSL's if grant is provided to the scheme) then it will not be possible to comply with this requirement due to size and external requirements.

Need extra wording to 3 iii. to cover independent arbitration where viability can not be agreed between the Council and the developer.

Newid(iadau) i'r Cynllun

Amend wording to take account of DQR standards which will make it impossible to fully integrate the housing.

Change(s) to the Plan

Amend wording to take account of DQR standards which will make it impossible to fully integrate the housing.

Need extra wording to 3 iii. to cover independent arbitration where viability can not be agreed between the Council and the developer.

Profion Cadernid / Soundness Tests: None

RHAN 2: Eich Sylwadau a Newidiadau a Awgrymir. (Defnyddiwch un adran Rhan 2 ar gyfer pob sylw yr hoffech ei wneud)

2a. Ar ba ran o'r Cynllun Adnau yr ydych chi'n gwneud sylwadau?

Polisi rhif (nodwch)	MATWb TAI 9
Paragraff rhif (nodwch)	7.4.69
Cynigion/ Map Mewnodosod (nodwch y rhif cyfeirnod)	
Map Cyfyngiadau	
Atodiadau (nodwch)	

2b. A ydych yn gwrthwynebu neu gefnogi?

Gwrthwynebu	☒	Cefnogi	☐
-------------	-------------------------------------	---------	--------------------------

2c. Rhowch fanylion eich sylwadau ar y Cynllun Adnau.

Mae Chwilog yn y categori 15% o dai ffoddiant yw.
 I gyd - fynd i'r Adroddiad Arolwg
 Anghenion Tai Ardal Cyngor Cymuned
 Llanystumdu, mae angen cymydder
 hyd i 60 - 70% yr hytrach na 15%

Defnyddiwch dudalennau ychwanegol os bydd angen.

Nodwch faint o dudalennau ychwanegol rydych wedi'u defnyddio.....

2ch. Os yw eich sylw yn 2c yn fwy na 100 o eiriau, darparwch grynodeb os gwelwch yn dda (dim mwy na 100 o eiriau).

2d Rhowch fanylion y newidiadau yr hoffech eu gweld i'r Cynllun Adnau

Gweler 2c

2dd. Ydi'r Cynllun yn gadarn?

Ydi	☐	Nac ydi	☒
-----	--------------------------	---------	-------------------------------------

2e. Os ydych chi'n meddwl nad yw'r Cynllun Adnau yn gadarn, pa brawf cadernid ydych chi'n meddwl y mae'n ei fethu? (Ticiwch isod os gwelwch yn dda) Rhoddir mwy o fanylion am y profion cadernid ar gefn y ffurflen hon

Gweithdrefnol		Cysondeb								Cydlyniad ac Effeithiolrwydd									
P1	☐	P2	☐	C1	☐	C2	☐	C3	☐	C4	☒	CE 1	☐	CE 2	☒	CE 3	☐	CE 4	☐

Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy
Environment and Sustainable Development

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Nia Davies
Yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd
Gwynedd a Môn
Neuadd y Dref
Bangor
Gwynedd
LL57 1DT

31 March 2015

Dear Nia,

Welsh Government response to Gwynedd and Ynys Mon's joint Local Development Plan 2011 – 2026 – Deposit Version

Thank you for your recent correspondence of 16th February, including copies of the Deposit Local Development Plan (LDP) and accompanying documentation.

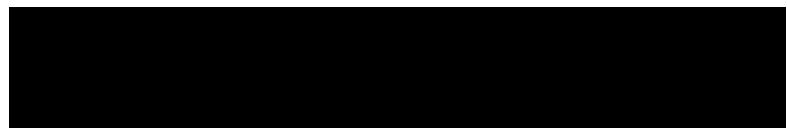
We are pleased to see progress being made in preparing a joint development plan for the area and we acknowledge the amount of work undertaken by the two Local Planning Authorities and the Joint Planning Policy Unit to reach this stage, particularly the collaborative working which we commend. We also recognise the amount of evidence the authorities have collected to support their conclusions in seeking to find solutions within the land-use planning system to housing and cultural issues of significant concern to communities.

Under the LDP system responsibility rests with the local planning authority to ensure that a submitted LDP is sound in procedural terms, and enshrines the principles of early community engagement, transparency, consistency, coherence and compatibility to neighbouring authorities. If these principles have not been addressed adequately at the earliest stages of preparation, then the deposit LDP may be considered unsound and unfit for examination.

The matter of whether a plan is considered 'sound' will be for the appointed Planning Inspector to determine. We have considered the Deposit LDP in accordance with the consistency/coherence and effectiveness tests, and principally in accordance with whether satisfactory regard has been given to national planning policy (test C2). Our representations are separated into **4 categories** which are supported with more detail in the **attached annex**.

BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN Pobl | IN PEOPLE

- A.** Objection under soundness tests C2, CE2: Fundamental issues that we consider present a significant degree of risk for the authority if not addressed prior to submission stage, and may have implications for the plan's strategy:

No Issues

- B.** Objections under soundness tests C2, CE1, CE2: Matters where it appears that the deposit plan has not satisfactorily translated national policy down to the local level and there may be tensions within the plan, namely:

Creating sustainable communities – this heading covers 4 aspects:

1. Provision for Gypsies and Travellers;
2. Housing provision including deliverability of Affordable housing;
3. Provision for Employment sites; and
4. Renewable Energy

- C.** In relation to soundness tests CE2, CE3, CE4: whilst not considered to be fundamental to the soundness of the LDP, we consider there to be a lack of certainty or clarity on the following matters which we consider we can usefully draw to your attention to enable you to consider how they might be better demonstrated:

- I. Deliverability of sites;
- II. Control of housing developments in villages;
- III. Monitoring and implementation; and

- D.** Matters relating to clarity of the plan generally which we consider may be of assistance to your authority and to the Inspector in considering suitable changes.

- Specific technical issues

We have raised some of these issues with you on previous occasions and we will be contacting you soon to arrange a meeting to discuss any matters arising from our formal response to your deposit LDP.

Yours sincerely

Mark Newey

Head of Plans Branch
Planning Division
Welsh Government

Annex

authorities have explored all options to maximise provision through the LDP given the very high level of needs identified for the first 5 years of the plan alone i.e. relationship to market housing.

Viability of affordable housing

It is noted that an update of the viability work has been prepared. It is important that the viability evidence supporting the plan is up-to-date and takes into account known costs, including the impact of affordable housing and 'other' contributions. When preparing a plan the authorities should have a reasonable understanding of the costs associated with development.

The viability work has clearly taken on board and recent changes to national policy and has provided further clarification in relation to costs. However, further clarification is required to explain what costs, related to the obligations/ contributions have been taken on board. The viability work does include this aspect but the specific costs are unclear. It is for the authorities to demonstrate what other planning obligations/contributions will, or will not cover (see also comments in relation to deliverability). Challenging targets need to be grounded in evidence and applicable to the majority of applications, whilst allowing site specific negotiations to occur, if/ where necessary (on a limited number of sites). All components of the viability evidence need to be justified.

In order to maximise affordable housing delivery and meet the key objective, the viability work has identified hotspots related to specific geographical areas within the plan area. The authorities should consider whether the wording of TAI9 is strong enough to negotiate much higher percentages of contributions from these specific hotspots.

National planning policy

Para 9.2.15 of PPW states that it is desirable that new housing development incorporates a reasonable range and mix and balance of house types and sizes so as to cater for a range of housing needs and contribute to the development of sustainable communities. Furthermore, para 8.1 of TAN 2: "Local Housing Market Assessments and the Development Plan", states that it is important that a LPA has an appreciation of the demand for the different dwelling sizes and types of housing (i.e. intermediate and social rented) in relation to the supply so that the LPA can negotiate the appropriate mix on new sites.

LDP affordable housing policies should not include the range/type/mix of housing as matters could change over the lifespan of the plan and potentially inhibit the delivery. However, LDPs should include reference to the latest information within the reasoned justification to enable effective negotiation. Dependent on the mix, which may have financial implications, the delivery of affordable housing (percentage sought on site) could also be impacted. The LMHA does assess the full range of housing requirements, but this is not referenced specifically in the LDP. The plan would benefit from including such information which could be factored into the viability calculations to demonstrate consistency with the evidence and no adverse implications.

3. Employment

Welsh Government supports economic growth however, it is crucial that this economic growth meet the authorities' objectives. The authorities should clarify that oversupplying the market to this extent (approximately by 300ha) will not have negative implications for

Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy
Environment and Sustainable Development

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Nia Davies
Yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd
Gwynedd a Môn
Neuadd y Dref
Bangor
Gwynedd
LL57 1DT

31 Mawrth 2015

Annwyl Nia,

Ymateb Llywodraeth Cymru i Gynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011 – 2026 – Fersiwn wedi'i hadneuo

Diolch yn fawr i chi am eich gohebiaeth ddiweddar dyddiedig 16 Chwefror, gan gynnwys copiâu o'r Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) Adnau a'r dogfennau cysylltiedig.

Rydym yn falch o weld y cynnydd sydd wedi'i wneud o ran paratoi cynllun datblygu ar y cyd ar gyfer yr ardal ac rydym yn cydnabod y gwaith y mae'r ddua Awdurdod Cynllunio Lleol a'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd wedi'i wneud i gyrraedd y cam hwn, gan gynnwys y cydweithredu rhngddynt sydd i'w gammol. Yr ydym hefyd yn cydnabod swm y dystiolaeth y mae'r awdurdodau wedi'i chasglu i gefnogi'u casgliadau, yn eu hymgais i gael hyd i atebion o fewn y system cynllunio defnydd tir i gwestiynau ym maes tai a diwylliant sy'n destun gofid arwyddocaol i'r gymuned.

O dan system y CDLI, cyfrifoldeb yr awdurdod cynllunio lleol yw sicrhau bod y CDLI sy'n cael ei gyflwyno yn gadarn o safbwyt gweithdrefnol a'i fod yn ymgorffori egwyddorion ymgysylltu â'r gymuned, tryloywder, cysondeb, cydlyniad a chydnewsedd ag awdurdodau cyffiniol. O beidio â mynd i'r afael yn ddigonol â'r egwyddorion hyn ar ddechrau'r camau paratoi, yna mae posiblirwydd na châi'r CDLI ei ystyried yn gadarn nac yn addas ar gyfer ei archwilio.

Mater ar gyfer yr Arolygydd Cynllunio a benodir yw penderfynu a ystyri'r cynllun yn 'gadarn' ai peidio. Rydym wedi ystyried y CDLI Adnau yn unol â'r profion cysondeb/cydlyniad ac effeithiolrwydd, ac yn bennaf pa un a roddwyd sylw boddhaol ai peidio i'r polisi cynllunio cenedlaethol (prawf C2). Mae ein sylwadau wedi eu rhannu'n **4 categori**, ac y mae'r **atodiad sydd ynghlwm wrth y llythyr hwn yn rhoi rhagor o fanylion**.

BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN PUBL | IN PEOPLE

- A.** Gwrthwynebiadau o dan y profion cadernid C2, CE2: Materion sylfaenol sydd, yn ein tyb ni, yn cynrychioli risg sylweddol i'r awdurdod os na roddir sylw iddynt cyn y cam cyflwyno, ac y gallent amharu ar strategaeth y cynllun:

Dim materion

- B.** Gwrthwynebiadau o dan y profion cadernid C2, CE1, CE2: Materion lle nad yw'n ymddangos bod y cynllun a adneuwyd wedi trosi'r polisi cenedlaethol yn foddaol i'r lefel leol, ac bod tensiynau posibl o fewn y cynllun, sef;

Creu cymunedau cynaliadwy – mae'r pennawd hwn yn cwmpasu 4 agwedd:

1. Y ddarpariaeth ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr;
2. Y ddarpariaeth dai gan gynnwys darparu tai fforddiadwy;
3. Y ddarpariaeth ar gyfer safleoedd cyflogaeth; ac
4. Renewable Energy

- C.** Mewn perthynas â'r profion cadernid CE2, CE3, CE4: Er na thybir eu bod yn faterion o bwysigrwydd sylfaenol i gadernid yr CDLI, rydym o'r farn bod diffyg sicrwydd neu eglurder yngl n â'r materion canlynol, y tybiwn y byddai'n fuddiol tynnu eich sylw atynt, i'ch galluogi i ystyried amgenach ffyrdd o ddangos bod:

- I. Y gallu i gyflawni;
- II. Rheoli datblygiadau tai mewn pentrefi;
- III. Monitro a gweithredu; a

- D.** Materion yngl n ag eglurder y cynllun yn gyffredinol, y tybiwn y gallent fod o gymorth i'ch awdurdod ac i'r Arolygydd wrth ystyried newidiadau priodol:

- Materion technegol penodol

Yr ydym eisoes wedi codi rhai o'r materion gyda chi ar adegau yn y gorffennol a byddwn yn cysylltu â chi yn y man i drefnu cyfarfod i draffod unrhyw faterion a godir yn ein hymateb ffurfiol i'ch CDLI Adnau.

Yn gywir

Mark Newey

Pennaeth y Gangen Gynlluniau

Yr Is-adran Gynllunio

Llywodraeth Cymru

Atodiad

Atodiad i lythyr ymateb Llywodraeth Cymru (31 Mawrth 2015) i Gynllun Datblygu Lleol Gwynedd a Môn wedi'i adneuo

- A. Gwrthwynebiadau o dan y profion cadernid C2, CE2: Materion sylfaenol sydd, yn ein tyb ni, yn cynrychioli risg sylweddol i'r awdurdod os na roddir sylw iddynt cyn y cam cyflwyno, ac y gallent amharu ar strategaeth y cynllun:**

Dim materion yn codi

- B. Gwrthwynebiadau o dan y profion cadernid C2, CE1, CE2: Materion lle nad yw'n ymddangos bod y cynllun a adneuwyd wedi trosi'r polisi cenedlaethol yn foddaol i'r lefel leol, ac bod tensiynau posibl o fewn y cynllun, sef;**

Creu cymunedau cynaliadwy:

1. Sipsiwn a Theithwyr

Nid yw'r dystiolaeth yn mesur faint yw'r angen am naill ai safleoedd parhaol neu dros dro na phryd o fewn cyfnod y cynllun y bydd eu hangen (7.4.90 – 11 o leiniau preswyl i gymryd lle'r un presennol ger Pentraeth, 10 llain preswyl yng Ngwynedd, 28 llain dros dro sydd eu hangen ledled y Gogledd). Mae'r cynllun wedi neilltuo 5 llain, ac mae angen eglurhad sut a phryd y caiff yr 16 llain ychwanegol (lleiniau parhaol) eu darparu a beth yw anghenion yr awdurdodau o safbwyt y 28 o leiniau dros dro, a phryd y bydd eu hangen arnynt. Mae Llywodraeth Cymru'n credu nad yw'r cynllun yn neilltuo digon i ddiwallu lefel yr angen a nodwyd. Dywed Para 17 Cylchlythyr 30/2007 Llywodraeth Cymru 'Cynllunio ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr', "Mewn achosion lle ceir asesiad o angen sydd heb ei ddiwallu am lety Sipsiwn a Theithwyr yn yr ardal, dylai awdurdodau cynllunio lleol glustnodi digon o safleoedd mewn CDLau i sicrhau bod modd diwallu'r gofynion llain dynodedig at ddefnydd preswyl a dros dro." Bydd darpariaeth yn Adran 103 Deddf Tai (Cymru) 2014, pan y cychwynnir (rhagwelir mis Mawrth 2016) i wneud diwallu'r angen yn ddyletswydd statudol.

Mae'r awdurdodau wedi cydnabod na fydd modd lletya pob grŵp o Sipsiwn a Theithwyr gyda'i gilydd ar yr un safle a bydd angen i awdurdodau esbonio a ydynt wedi cymryd hyn i ystyriaeth wrth ddarparu ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr (o dan y diffiniad ehangach a gynhwysir yn Neddf Tai (Cymru)).

(Am bwyntiau technegol sy'n ymwneud â Sipsiwn a Theithwyr, gweler categori D).

2. Y ddarpariaeth dai

Clystyrau

Mae angen mwy o gyfiawnhad i esbonio nifer y pentrefi rydych wedi'u cynnwys yn y polisi hwn. Mae rhai o'r clystyrau hyn wedi cael sgôr isel iawn yn y matrics cynaliadwyedd a welwch ym mhapur testun 5 (Datblygu'r Strategaeth Aneddleoedd). Mae'r sgoriau is yn awgrymu eu bod yn ddatblygiadau diarffordd llai cynaliadwy, heb gysylltiad da â gwasanaethau a chyfleusterau - ac felly angen egluro pam eu bod wedi'u

henwi. Mae Llywodraeth Cymru'n gwrthwynebu bod cymaint o 'glystyrau' wedi'u henwi heb ddigon o gyfiawnhad.

Polisi PS15 – Strategaeth aneddleoedd

Nid ydym yn cwestiynu strategaeth y cynllun; foddy bynnag, nid ydych wedi cyfiawnhau'r cyfyngiad twf a grëir gan eiriad y polisi ar gyfer y prif ganolfannau. Byddai'n fwy rhesymegol creu cyfyngiadau twf ar gyfer yr haenau is yn hytrach nag ar gyfer yr ardaloedd mwyaf cynaliadwy.

Materion nad ydynt yn cydymffurfio â Pholisi Cynllunio Cymru

Mae'r awdurdodau wedi gosod tystiolaeth ym 'Mhapur Testun 17: Tai Marchnad Angen Lleol' sy'n dangos y materion sy'n wynebu cymunedau lleol. Mae Paragraff 9.2.4 Polisi Cynllunio Cymru (PCC) yn gwneud yn glir na fyddai amod meddiannaeth fel arfer ar gyfer tai marchnad ar gyfer anghenion lleol penodol. Byddai'n rhaid wrth dystiolaeth gref i gyfiawnhau gwyro o'r polisi cenedlaethol yn hyn o beth. Felly, dylai'r dystiolaeth fynd ymhellach ac esbonio'n fanwl pam na allai'r polisiau tai fforddiadwy a darparu tai fforddiadwy canolraddol, helpu i ddiwallu'r angen a nodwyd

At hynny, dywed paragraff 7.4.39 y cyfyngir tai'r farchnad leol a ganiateir o dan Bolisi TA15 i'r rheini sy'n gymwys trwy gytundebau Adran 106 lleol. Nid yw felly yn cydymffurfio â PCC h.y. bod yr ymrwymiad yn angenrheidiol i "wneud y datblygiad yn dderbyniol o safbwyt cynllunio" (PCC 3.7.6).

Yn ôl Polisi TAI10, Datblygu ar safleoedd eithrio, o dan amgylchiadau eithriadol gellid cynnwys tai marchnad i wneud cynnig yn hyfw. Er hynny, ni ellir dosbarthu safleoedd sy'n gymysgedd o dai fforddiadwy a thai marchnad yn 'safleoedd eithrio' o dan bolisi cenedlaethol – dywed TAN 2 yn benodol nad yw safleoedd o'r fath yn briodol ar gyfer tai marchnad (para. 10.14).

Tai fforddiadwy

Tystiolaeth ategol

Dywed Polisi Cynllunio Cymru (PCC, paragraff 9.1.4) ei bod yn bwysig bod awdurdodau lleol yn deall eu system dai yn ei chyfarwydd er mwyn iddynt allu datblygu polisiau tai marchnad a fforddiadwy sy'n seiliedig ar dystiolaeth. Elfen allweddol o'r dystiolaeth hon fydd yr Asesiad o'r Farchnad Dai Leol (LHMA). Dywed paragraff 9.2.16 (PCC) hefyd y dylai'r CDLI gynnwys targed cyflawni tai fforddiadwy ar gyfer yr awdurdod lleol, yn seiliedig ar yr LHMA. Dylai'r CDLI fynegi cyfanswm yr angen am dai fforddiadwy (gan gynnwys unrhyw ôlgroniad) dros gyfnod cyfan y cynllun, yng nghyfiawnhad rhesymegol y polisi tai fforddiadwy.

Darparu tai fforddiadwy

Mae'r cynllun a'r dogfennau ategol wedi nodi faint yr angen am dai fforddiadwy dros 5 mlynedd cyntaf y cynllun (gan gynnwys yr ôlgroniad) ac mae darparu tai fforddiadwy wrth reswm yn flaenorriaeth i'r ddau awdurdod. Bydd angen i'r awdurdodau esbonio'r berthynas rhwng y targed o fewn yr LHMA a lefel y tai fforddiadwy/marchnad a gynigir yn y cynllun. Bydd gofyn i'r awdurdodau ddangos eu bod yn darparu cymaint ag y gallent trwy'r CDLI gan fod yr angen mor fawr.

Mae angen mwy o eglurhad i esbonio'r cyfraddau darparu a ddisgwylir trwy'r ymrwymiadau cyfredol a sut y bydd y dyraniadau'n cyfrannu at gyflawni'r targed am dai fforddiadwy. Pery'n aneglur sut y disgwylir darparu 1,400 o dai fforddiadwy a ph'un a

yw'r awdurdodau wedi ystyried pob opsiwn i ddarparu cymaint o dai â phosibl trwy'r CDLI o gofio maint yr angen a glustnodir ym 5 mlynedd y cynllun yn unig h.y. y berthynas â thai ar gyfer y farchnad agored.

Hyfywdra tai fforddiadwy

Nodir bod yr asesiad o hyfywdra wedi'i ddiweddar. Mae'n bwysig bod y dystiolaeth o hyfywdra sy'n ategu'r cynllun yn gyfoes a'i bod yn ystyried y costau hysbys, gan gynnwys effaith tai fforddiadwy a chyfraniadau 'eraill'. Wrth baratoi cynllun, dylai fod gan yr awdurdodau ddealltwriaeth resymol o'r costau sy'n gysylltiedig â'r datblygiad.

Mae'n amlwg bod yr asesiad o hyfywdra wedi cymryd i ystyriaeth y newidiadau diweddar i'r polisi cenedlaethol a'i fod yn esbonio costau'n fanylach. Fodd bynnag, mae angen mwy o eglurhad i esbonio pa gostau y rhoddwyd ystyriaeth iddynt sy'n gysylltiedig ag ymrwymiadau/cyfraniadau. Mae'r asesiad o hyfywdra yn ymdrin â hyn ond mae'r costau penodol yn aneglur. Mater i'r awdurdodau yw dangos beth y bydd ymrwymiadau/cyfraniadau cynllunio eraill yn ymdrin â nhw a ddim yn ymdrin â nhw (gweler hefyd y sylwadau yngylch y gallu i gyflawni). Bydd angen seilio targedau heriol ar dystiolaeth a bydd gofyn medru eu cymhwys o'r rhan fwyaf o sefyllfaoedd ond gan ganiatáu i'r negodi yngylch safleoedd penodol fynd rhagddynt, os/lle gwelir bod angen (ar nifer gyfyngedig o safleoedd). Rhaid gallu cyflawnhau pob elfen o'r dystiolaeth o hyfywdra.

Er mwyn darparu cymaint o dai fforddiadwy â phosibl a chyflawni'r prif amcan, mae'r asesiad o hyfywdra wedi adnabod ardaloedd lle ceir y prisiau uchaf o fewn ardal y cynllun. Dylai'r awdurdodau ystyried a yw geiriad TAI9 yn ddigon cryf i negodi canran uwch o gyfraniad yn yr ardaloedd penodol hyn.

Polisi cynllunio cenedlaethol

Dywed paragraff 9.2.15 PCC y byddai'n ddymunol i ddatblygiad tai newydd ymgorffori ystod, cymysgedd a chydbwysedd rhesymol o dai o ran eu math a'u maint er mwyn diwallu'r angen am ystod o dai a chyfrannu at ddatblygu cymunedau cynaliadwy. At hynny, dywed para 8.1 "Asesiadau'r Farchnad Dai Leol a'r Cynllun Datblygu" ei bod yn bwysig bod yr ACLI yn deall maint y galw am anheddu o wahanol faint a math (h.y. canolraddol a rhent cymdeithasol) o'i gymharu â'r cyflenwad fel y gall yr ACLI negodi'r gymysgedd briodol ar safleoedd newydd.

Ni ddylai polisiau'r CDLI ar dai fforddiadwy nodi'r ystod/math/cymysgedd o dai, oherwydd gallai'r sefyllfa newid dros oes y cynllun gan ei rwystro o bosibl rhag medru gwneud y ddarpariaeth. Fe ddylai CDLLiau gyfeirio er hynny at yr wybodaeth ddiweddaraf yn y cyflawnhad rhesymegol i'w galluogi i negodi'n effeithiol. Gan ddibynnu ar y gymysgedd, a allai fod ag iddi oblygiadau ariannol, gallai effeithio hefyd ar y gallu i ddarparu tai fforddiadwy (y ganran y gofynnir amdani ar y safle). Mae'r LMHA yn asesu'r ystod lawn o ofynion tai, ond nid yw'r CDLI yn cyfeirio'n benodol at hyn. Byddai'r cynllun ar ei ennill o gynnwys gwybodaeth o'r fath a'i hystyried wrth asesu hyfywdra'r cynllun er mwyn dangos ei fod yn gyson â'r dystiolaeth ac na châi ganlyniadau andwyol.

3. Cyflogaeth

Mae Llywodraeth Cymru yn cefnogi twf economaidd, ond mae'n hanfodol bod y twf economaidd hwn yn gwreddu amcanion yr awdurdodau. Dylai'r awdurdodau esbonio

sut na fydd gorgyflenwi'r farchnad fel hyn (tua 300ha) yn cael effaith negyddol ar werthoedd tir; na rhwystro datblygiad rhag dod i fod na pheryglu dyheadau am dwf.

Dosbarthiad tir cyflogaeth ar draws yr ardal

Mae angen mwy o eglurhad ynghylch sut mae'r berthynas rhwng dosbarthiad safleoedd cyflogaeth yn effeithio ar y ddarpariaeth dai. Mae'r ymrwymiadau/dyraniadau tai yn seiliedig ar hierarchiaeth o aneddleoedd a byddai'n dda o beth pe bai modd cyflwyno'r safleoedd cyflogaeth hefyd yn yr un modd. Byddai'n fuddiol hefyd pe bai modd darparu mwy o wybodaeth ynghylch sut y mae'r awdurdodau wedi ystyried y gyd-berthynas rhwng y tair brif safle cyflogaeth strategol ar hyd corridor yr A55 ac nad ydynt yn cystadlu â'i gilydd gan, drwy hynny, greu problemau o ran eu cyflawni.

Darparu cyflogaeth

Mae angen mwy o esboniad ynghylch y berthynas rhwng lefel y goflogaeth a ddarperir ag ymagwedd strategol i ddarparu tai.

Polisi CYF1 "Gwarchod a Dynodi Tir ac Unedau ar gyfer Defnydd Cyflogaeth" – Mae angen mwy o eglurhad i esbonio pam mae angen diogelu dros 800ha o dir (heb gynnwys Wylfa) dros gyfnod y cynllun. Yn ôl paragraff 7.3.23, amcangyfrifwyd ynyr adolygiad o dir cyflogaeth fod angen tua 12 ha ar yr awdurdodau dros gyfnod y cynllun. Byddai hynny'n cyfateb i oddeutu 180ha o dir cyflogaeth dros gyfnod y cynllun llawn. Nid yw'n amlwg felly pam mae'r cynllun yn neilltu tua 478ha (tir heb ei ddatblygu sydd wedi'i ddynodi neu wedi'i gynnig ar gyfer ei ddynodi i ddiwallu'r angen a nodwyd). Sut mae'r cynllun wedi ystyried goblygiadau'r gorddyraniad hwn, a'r ddarpariaeth dai a pha mor ymarferol fyddai darparu'r safleoedd hyn? Mae angen i'r awdurdodau esbonio hefyd a yw'r asesiad o gyflogaeth (a gynhalwyd yn unol â chanllaw CDLG 2004) yn gyson â "TAN 23: Datblygu Economaidd (2014)" Llywodraeth Cymru.

Dylai'r awdurdod egluro beth fyddai'r effaith ar y mathau o swyddi (sgiliau a chyflogau) a chartrefi pe cymerid mwy na'r 180ha dros gyfnod y cynllun. Mae angen mwy o eglurhad hefyd i esbonio sut mae gwaith asesu ategol, yn enwedig yr Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg wedi cymryd y gorddyraniad i ystyriaeth. Mae ychydig o wybodaeth gefndir wedi'i chynnwys ynghylch gwella sgiliau trigolion y ddau awdurdod (yn enwedig mewn perthynas â'r cynnig i ddatblygu Wylfa Newydd) ond pa fath o swyddi y mae'r awdurdodau'n eu disgwyl ar gyfer y safleoedd dyranedig hyn? Ydy'r sgiliau sydd eu hangen ar gael yn yr ardal neu a fyddai'n annog mewnfudo i'r ardal a chynyddu'r pwysau ar dai/y Gymraeg?

Y Tir Amaethyddol Gorau a Mwyaf Amlbwras

Gallai'r dyraniadau tir olygu colli tua 40 hectar o'r Tir Gorau a Mwyaf Hyblyg am byth. Mae mwyafrif y tir wedi'i gynnwys yn nyrsiadau TRA1, C14 a C15 a phrin yw'r dystiolaeth yn y cynllun i ddangos bod paragraff 4.10 wedi cael ei ystyried o gwbl wrth ddyrannu'r safleoedd hyn ar gyfer datblygu.

4. Ynni Adnewyddadwy

Mae Asesiad Effaith Ynni Adnewyddadwy wedi'i gynnal yn y ddwy ardal. Er hynny, nid yw'r Cynllun Adnau yn manteisio ar y cyfre i ystyried y cyfraniad y gallai'r ardal ei wneud at ddatblygu a hwyluso ynni adnewyddadwy a charbon isel ac i gynllunio'n bositif ar gyfer datblygiad addas. Mae angen ystyried yn fanylach sut i dro'i'r dystiolaeth yn set o bolisiau sy'n llywio datblygu addas. Er enghraifft, a allai'r asesiadau roi dystiolaeth i ddarparu cyfleoedd ar gyfer cynnal safonau adeilad cynaliadwy uwch ar safleoedd strategol neu a allai lleoli datblygiadau yn yr un lle wella'r cyfleoedd ar gyfer ynni

adnewyddadwy? Gellid defnyddio'r asesiad ynni i wella geiriad polisiau PS6 a PCYFF4, gan eu bod fel y maen nhw, yn aneglur. Gallai'r asesiad ynni ei gwneud hi'n glir beth yn union a ddisgwylir ac ar gyfer pa fath/faint o ddatblygiad y mae'r polisiau yn ymwneud â nhw.

Mae Polisi ADN2 yn ceisio cadw technolegau ynni anadnewyddadwy o fewn ffiniau datblygu. Mae hyn yn cyfyngu gormod ac yn groes i bolisi cynllunio cenedlaethol. Dylai'r asesiad ynni roi'r dystiolaeth sydd ei hangen i allu cynllunio'n bositif ar gyfer pob math o ddatblygiad adnewyddadwy ac ynni isel.

C. Mewn perthynas â'r profion cadernid CE2, CE3, CE4: Er na thybir eu bod yn faterion o bwysigrwydd sylfaenol i gadernid yr CDLI, rydym o'r farn bod diffyg sicrwydd neu eglurder yngl n â'r materion canlynol, y tybiwn y byddai'n fuddiol tynnu eich sylw atynt, i'ch galluogi i ystyried amgenach ffyrdd o'u dangos:

I. Y gallu i gyflawni

Mae'r awdurdod wedi ystyried y gallu i gyflawni i raddau, ac mae Papur Testun 13, Seilwaith Cymunedol yn rhoi cyd-destun defnyddiol gan ddangos y mathau o seilwaith sydd eu hangen yn yr ardal. Fodd bynnag, nid yw hyn wedi'i drosi ar gyfer yr asesiadau fesul safle unigol. Rhaid i'r awdurdodau egluro pa seilwaith sy'n angenrheidiol er mwyn cyflawni'r safleoedd a ddynodwyd, a dangos sut a phryd y bydd hyn yn cael ei gyflawni yn ystod cyfnod y cynllun, ac ystyried p'un oes angen datblygu graddol. Ni ddylai gyfyngu ar newid o fewn y cynllun, ond dylai sicrhau bod y strategaeth yn cael ei chyflawni. Dylai'r awdurdodau gadarnhau pa seilwaith sy'n angenrheidiol a sut y bydd hyn yn cael ei roi ar waith o fewn y cyfngiadau (fel y nodwyd yn y cynllun) sy'n dod i rym ar gytundebau Adran 106 ym mis Ebrill 2015, yn arbennig o ran y cyfngiadau ar gronni adnoddau a nodir yn y rheoliadau.

Gall anawsterau godi os nad oes systemau yn eu lle i gydio yn y manteision ariannol a ddaw drwy ddatblygu, er mwyn eu defnyddio i helpu i ddarparu'r seilwaith priodol. Nid yw'n glir a yw Polisi ISA1 yn blaenorriaethu'r seilwaith gofynnol neu ai rhestr yn unig yw hon. Mae'r gwaith ar hyfywedd safle mewn perthynas â'r gallu i gyflawni hefyd yn wan.

Yr awdurdodau ddylai ddangos beth fydd, a beth na fydd yn cael eu cwmpasu gan gyfraniadau/rhwymedigaethau cynllunio eraill, sut mae hyn yn berthnasol i Reoliad 122 o Reoliadau'r Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010, megis mesurau lliniaru uniongyrchol ar gyfer datblygiad, sut y gellir cyflawni rhwymedigaethau eraill y mae Cylchlythyr 13/97 yn eu ceisio, newidiadau hysbys i ddeddfwriaeth, megis Rhan L a systemau chwistrellu, a chostau seilwaith. Dylai'r awdurdod hefyd fedru dangos rhestr flaenorriaeth gyffredinol ynghylch y rhwymedigaethau y bydd yn eu ceisio gan ddatblygiad a baich ariannol rhwymedigaethau o'r fath ynghyd ag effaith hyfywedd.

Os nad oes Ardoll Seilwaith Cymunedol mewn lle, mae perygl bydd bwlch yn y polisi ac yng ngallu'r cynllun i gasglu arian i helpu gyda'r datblygiadau. Ni ddylid gadael hyn nes adolygiad cynnar o'r cynllun. Nid yw bwlch o'r fath yn fuddiol i'r cynllun. Mae angen esboniad pellach i ddangos nad yw hyn yn broblem neu, os yw'n broblem, sut y gellir ei ddatrys. Dylid egluro'r berthynas rhwng darparu seilwaith ar gyfer tai a chyflogaeth yn nhermau datblygiad graddol.

II. Darpariaeth tai

Rheoli datblygiadau tai mewn pentrefi

Ymddengys fod cyfanswm y safleoedd a ddynodwyd a'r safleoedd ar hap yn llai na'r ffigur sy'n cael ei nodi yn nhabl 17 y cynllun (1,502 - tudalen 151). Mae angen i'r awdurdod sicrhau fod cyfanswm y safleoedd a ddynodwyd a'r safleoedd ar hap mewn pentrefi yn cyfateb i'r ffigur yn y cynllun. Hefyd rhaid sicrhau bod y ffigur hwn yn cael ei gyflawni, ac nad oes modd datblygu nifer fawr o dai mewn pentref unigol neu lond dwrn o bentrefi bach, yn unol â'r strategaeth dai yn y cynllun.

Cyflenwad 5 Mlynedd o Dir

Mae angen eglurhad pellach i ddangos sut y bydd targedau penodol yn cael eu defnyddio i gynnal cyflenwad 5 mlynedd o dir ar gyfer tai. Dylai'r Awdurdodau Cynllunio Lleol ddangos bod modd iddynt ddarparu cyflenwad 5 mlynedd o dir ar gyfer tai wrth fabwysiadu'r cynllun, yn unol â Pholisi Cynllunio Cymru, paragraff 9.2.3.

Darparu tai

Nid yw'n eglur sut y pennwyd y datblygiad graddol o dai sy'n cael ei gynnig, a sut y bydd yn cael ei gyflawni dros gyfnod y cynllun. Rydym yn nodi bod y cynllun wedi cysylltu'r camau datblygu gyda datblygiad Wylfa B. Fodd bynnag mae angen eglurhad pellach mewn perthynas â safleoedd penodol a'r gallu i gyflawni ar y safleoedd hynny. Bydd angen i awdurdodau reoli a monitro'r ddarpariaeth o dai er mwyn sicrhau eu bod yn llwyddo i gyflawni'r cyfraddau adeiladu a'r gofynion tai cyffredinol sy'n cael eu cynnig (gweler hefyd y fframwaith monitro)

III. Fframwaith Monitro

Rhaid i'r fframwaith monitro fod yn briodol, gan fesur cynnydd y broses o roi'r Cynllun ar waith, rhybuddio'n gynnar os oes perygl o fethu cyflawni, a darparu sail ar gyfer ystyried adolygiad. Nid yw'n glir pam fod yr awdurdod wedi penderfynu cael dwy fframwaith monitro ar wahân (paragraff 8.5).

Dylid rhoi ystyriaeth bellach i'r meysydd canlynol o'r fframwaith:

Datblygu safleoedd yn raddol, eu cyflawni, unrhyw sbardun perthnasol a chamau gweithredu cysylltiedig. Byddai hyn yn berthnasol er enghraifft i feisydd tai, swyddi, Sipsiwn a Theithwyr, ynni adnewyddadwy, tai fforddiadwy.

Dylid cynnwys targedau a sbardunau er mwyn sicrhau bod y prif elfennau'n cael eu cyflawni, ee rhwymedigaethau cynllunio; bydd hyn yn tynnu sylw'r awdurdodau at unrhyw ddiffyg.

Mae'r siart wedi'i threfnu yn y fath fodd fel nad yw dangosyddion allbwn craidd Llywodraeth Cymru bob tro yn gysylltiedig â'r dangosydd allbwn lleol, ac o ganlyniad y targedau/sbardunau/polisiau sydd yn yr un rhes. Byddai hefyd yn well, lle'n briodol, diwygio dangosyddion craidd i adlewyrchu'r amgylchiadau lleol.

<http://wales.gov.uk/topics/planning/policy/dear-cpo-letters/strategic-monitoring-framework/?lang=en> Yng nghyd-destun canllawiau'r llawlyfr ar Gynlluniau Datblygu Lleol (adran 9.5), dylid ystyried goblygiadau'r Dangosyddion Datblygu Cynaliadwy a gyhoeddwyd yn ddiweddar i'w casglu o fis Ebrill 2013 ymlaen a'r gwaith parhaus ar fireinio'r broses o lunio Cynlluniau Datblygu Lleol; gweler y dolenni canlynol: dangosyddion Datblygu

Cynaliadwy newydd: <http://llyw.cymru/topics/planning/policy/dear-cpo-letters/strategic-monitoring-framework/?skip=1&lang=cy>

a'r

Adroddiad Mireinio:

<http://wales.gov.uk/topics/planning/policy/guidanceandleaflets/ldp-process-refinement-report/?lang=en>

<http://llyw.cymru/topics/planning/policy/guidanceandleaflets/ldp-process-refinement-report/?skip=1&lang=cy>

D. Materion yngl n ag eglurder y cynllun yn gyffredinol, y tybiwn y gallent fod o gymorth i'ch awdurdod ac i'r Arolygydd wrth ystyried newidiadau priodol.

Materion technegol penodol:

Tabl 13 – Mae dau o'r meinu prawf atodol yn debyg iawn 'mawr/ yn fawr iawn', mae angen egluro'r gwahaniaeth rhwng y ddau.

Gwahanol hierarchaeth i fanwerthu a thai – beth yw'r rhesymeg dros y gwahaniaeth?

Polisi PS12 – nid yw'n glir ble fydd y ddarpariaeth o ofod manwerthu'n cael ei leoli.

Methodoleg Asesu Safleoedd - Er mwyn i'r asesiad hwn fod yn effeithiol, bydd angen i'r awdurdodau egluro faint yn union o'r safle sydd ar dir a ddynodwyd fel Tir Gorau a Mwyaf Amlbwrrpas, a sut mae hyn wedi effeithio ar benderfyniadau ynghylch defnydd o dir o'r fath.

Paragraff 7.2.34 - Er bod Llywodraeth Cymru'n cefnogi'r egwyddor o sicrhau manteision cymunedol cynaliadwy drwy drefniadau gwirfoddol, rhaid iddynt beidio ag amharu ar y broses benderfynu ac ni ddylid eu trin fel ystyriaeth berthnasol oni bai eu bod yn bodloni'r profion a nodir yng Nghylchlythyr 13/97.

ARNA 1 - Cefnogir y Polisi mewn egwyddor ond byddai'n fuddiol ei fân olygu i sicrhau eglurder. Cymal 1 - awgrymir cynnwys "y rhagwelir y bydd dan fygythiad" yn lle "sydd dan fygythiad", er mwyn sicrhau cysylltiad â'r SMP. Cymal 2 - egluro a oes rhaid i'r cynigion fodloni'r ddaus is-gymal, (i) a (ii), neu ddim ond un neu'r llall. Cymal 6 - nid yw'n glir pam fod y gofyniad am ganiatâd Cyfoeth Naturiol Cymru yn benodol ac yn unigryw i'r cymal hwn. Cymal 8 - Mae'r testun o fewn y cromfachau'n aneglur, ymddengys fel petai'n awgrymu y byddai rhai datblygiadau penodol yn dderbyniol ar ôl y cyfnod polisi cychwynnol (2025). Nid yw'n glir sut mae hynny'n cyfateb i bolisi sy'n dod i ben yn 2026.

Polisi TRA2 - Dylid nodi bod Polisi Cynllunio Cymru'n datgan y dylai awdurdodau lleol sicrhau bod datblygiadau newydd yn darparu lefelau is o ofod parcio na'r hyn a wnaed yn y gorffennol. Mae TAN 18 yn datgan y dylid defnyddio uchafswm safonau parcio ceir fel ffordd o reoli'r galw.

'gormodedd' neu 'orddarpariaeth' - Nid yw'n glir sut y bydd Cynghorau'n dangos bod gorddarpariaeth o ofod agored, fel sy'n cael ei ddisgrifio yng nghymal 1 a pharagraff 7.1.21.

Polisi TWR2 – Llety Gwyliau- Byddai'r polisi'n gryfach pe bai'n cynnwys esboniad o'r hyn y byddai Cynghorau'n ei ystyried fel perygl o 'ormodeedd' (Cymal 8) o lety penodol.

Polisi AMG 4 (Cadwraeth Bioamrywiaeth Leol) - angen ailddrafftio pellach. Mae'r polisi drafft ar hyn o bryd yn ymddangos yn rhy feichus ar gyfer ystyried cynigion datblygu ar dir dynodedig lle mae materion cadwraeth natur lleol anstatudol.

Materion technegol ynghylch gwybodaeth am Sipsiwn a Theithwyr

Paragraff 7.4.97 - mae angen eglurhad pellach ynghylch cam 4 (mewn perthynas â'r 'asesiad manwl o safleoedd') ac fe ddylai'r polisi hefyd adlewyrchu'r ffaith bod y broses

yn ymwneud â dod o hyd i safleoedd cyhoeddus ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr, yn hytrach na safleoedd preifat.

Paragraff 7.4.99 - mae cynnwys 'ni chant aros am fwy na 5 diwrnod' yn cyfyngu Awdurdodau Lleol yn y dyfodol os byddant yn gweld y terfyn amser hwn yn wrthgynhyrchiol. Hefyd, nodir bod angen safle tramwy/atos allai gymryd hyd at 15 o leiniau er mwyn rhoi lle i 15 carafán. Fodd bynnag, mae canllawiau Dylunio Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr Llywodraeth Cymru'n datgan y dylai pob llain dramwy fedru rhoi lle i ddwy garafán deithiol. Felly dylai safle 8 llain fod yn ddigonol.

Polisi TAI11 - mewn perthynas â diogelu safleoedd presennol, dylid ehangu'r cymal i: "diogelu fel safleoedd preswyl parhaol i'w defnyddio gan Sipsiwn a Theithwyr yn unig".

Polisi TAI13 - dyma'r polisi ar sail meini prawf ar gyfer safleoedd Sipsiwn a Theithwyr yn y dyfodol, mae'r meini prawf hyn yn ymwneud yn benodol â safleoedd preswyl ac nid ydynt yn caniatáu ar gyfer anghenion safleoedd tramwy yn y dyfodol. Nid yw maen prawf 2 yn ei gwneud yn glir nad oes trafnidiaeth gyhoeddus ar gael bob tro, yn arbennig pan fo safleoedd yn cael eu dynodi yn unol â pharagraff 7.4.102. Mae maen prawf 4 yn hyblyg iawn yn sgil defnyddio'r cymal "yn cynnwys". Dylai'r awdurdodau ystyried cyfyngu'r ffactorau hyn i'r rhai a nodwyd eisoes, ac ychwanegu "oni bai bod mesurau lliniaru yn bosibl ac yn gymesur". Mae maen prawf 6 yn afresymol gan fod canllawiau Dylunio Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr Llywodraeth Cymru'n ymwneud â safleoedd Awdurdodau Lleol ac nid safleoedd preifat. Gallai'r Awdurdod Lleol egluro y dylai'r safleoedd cyhoeddus ystyried y canllawiau hynny, tra byddai safleoedd preifat yn cael eu rheoleiddio dan Ddeddf Cartrefi Symudol (Cymru) 2013. Mae maen prawf 9 eisoes yn dod o dan bolisi TAI11.

Gallai paragraff 7.4.104 fod yn rhesymol mewn perthynas â safleoedd preswyl parhaol ond nid mewn perthynas â defnyddwyr tramwy.

Dylai paragraff 7.4.105 egluro nad oes gofyn i ddatblygwyr safleoedd preifat fyw yn yr ardal cyn cyflwyno cais cynllunio ar gyfer safle, gan y gallai hyn gyfyngu ar ryddid symudiad. Mae cylchlythyr cynllunio 30/2007 Llywodraeth Cymru yn ei gwneud yn glir y byddai gofyniad o'r fath yn annerbyniol ac yn mynd yn groes i bolisi cenedlaethol.

Mae paragraff 2.11 yn datgan y bydd pob safle sy'n dod o dan restr o feini prawf yn cael eu diystyru. Fodd bynnag, ni ddylid diystyru dynodiad ardal llifogydd C1 yn awtomatig. Dylid profi'r cyflawnhad dros safleoedd o'r fath yn hytrach na chyfyngu opsiynau addas posibl ymhellach.

Cyfeiriadau at ganllawiau presennol:

Paragraff 7.2.23 - yn cyfeirio at Ddatganiad Polisi Ynni Llywodraeth Cymru (2010). Mae bellach wedi'i ddisodli gan Ynni Cymru: Newid Carbon Isel (2012).

Tabl 5 - yn cyfeirio at flaenorïaethau'r Cynlluniau Trafnidiaeth Rhanbarthol Taith a TraCC. Bydd y Cynlluniau hyn yn cael eu disodli gan Gynllun Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd Gogledd Cymru a Chynllun Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd Canolbarth Cymru. Dylai'r cynllun gyfeirio at unrhyw welliannau priffordd yr ymrwymwyd iddynt pan fo'n briodol.

Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy
Environment and Sustainable Development

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Nia Davies
Yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd
Gwynedd a Môn
Neuadd y Dref
Bangor
Gwynedd
LL57 1DT

31 Mawrth 2015

Annwyl Nia,

Ymateb Llywodraeth Cymru i Gynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011 – 2026 – Fersiwn wedi'i hadneuo

Diolch yn fawr i chi am eich gohebiaeth ddiweddar dyddiedig 16 Chwefror, gan gynnwys copïau o'r Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) Adnau a'r dogfennau cysylltiedig.

Rydym yn falch o weld y cynnydd sydd wedi'i wneud o ran paratoi cynllun datblygu ar y cyd ar gyfer yr ardal ac rydym yn cydnabod y gwaith y mae'r ddua Awdurdod Cynllunio Lleol a'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd wedi'i wneud i gyrraedd y cam hwn, gan gynnwys y cydweithredu rhngddynt sydd i'w gammol. Yr ydym hefyd yn cydnabod swm y dystiolaeth y mae'r awdurdodau wedi'i chasglu i gefnogi'u casgliadau, yn eu hymgais i gael hyd i atebion o fewn y system cynllunio defnydd tir i gwestiynau ym maes tai a diwylliant sy'n destun gofid arwyddocaol i'r gymuned.

O dan system y CDLI, cyfrifoldeb yr awdurdod cynllunio lleol yw sicrhau bod y CDLI sy'n cael ei gyflwyno yn gadarn o safbwyt gweithdrefnol a'i fod yn ymgorffori egwyddorion ymgysylltu â'r gymuned, tryloywder, cysondeb, cydlyniad a chydnewsedd ag awdurdodau cyffiniol. O beidio â mynd i'r afael yn ddigonol â'r egwyddorion hyn ar ddechrau'r camau paratoi, yna mae posiblirwydd na châi'r CDLI ei ystyried yn gadarn nac yn addas ar gyfer ei archwilio.

Mater ar gyfer yr Arolygydd Cynllunio a benodir yw penderfynu a ystyri'r cynllun yn 'gadarn' ai peidio. Rydym wedi ystyried y CDLI Adnau yn unol â'r profion cysondeb/cydlyniad ac effeithiolrwydd, ac yn bennaf pa un a roddwyd sylw boddhaol ai peidio i'r polisi cynllunio cenedlaethol (prawf C2). Mae ein sylwadau wedi eu rhannu'n **4 categori**, ac y mae'r **atodiad sydd ynghlwm wrth y llythyr hwn yn rhoi rhagor o fanylion**.

- A.** Gwrthwynebiadau o dan y profion cadernid C2, CE2: Materion sylfaenol sydd, yn ein tyb ni, yn cynrychioli risg sylweddol i'r awdurdod os na roddir sylw iddynt cyn y cam cyflwyno, ac y gallent amharu ar strategaeth y cynllun:

Dim materion

- B.** Gwrthwynebiadau o dan y profion cadernid C2, CE1, CE2: Materion lle nad yw'n ymddangos bod y cynllun a adneuwyd wedi trosi'r polisi cenedlaethol yn foddaol i'r lefel leol, ac bod tensiynau posibl o fewn y cynllun, sef;

Creu cymunedau cynaliadwy – mae'r pennawd hwn yn cwmpasu 4 agwedd:

1. Y ddarpariaeth ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr;
2. Y ddarpariaeth dai gan gynnwys darparu tai fforddiadwy;
3. Y ddarpariaeth ar gyfer safleoedd cyflogaeth; ac
4. Renewable Energy

- C.** Mewn perthynas â'r profion cadernid CE2, CE3, CE4: Er na thybir eu bod yn faterion o bwysigrwydd sylfaenol i gadernid yr CDLI, rydym o'r farn bod diffyg sicrwydd neu eglurder yngl n â'r materion canlynol, y tybiwn y byddai'n fuddiol tynnu eich sylw atynt, i'ch galluogi i ystyried amgenach ffyrdd o ddangos bod:

- I. Y gallu i gyflawni;
- II. Rheoli datblygiadau tai mewn pentrefi;
- III. Monitro a gweithredu; a

- D.** Materion yngl n ag eglurder y cynllun yn gyffredinol, y tybiwn y gallent fod o gymorth i'ch awdurdod ac i'r Arolygydd wrth ystyried newidiadau priodol:

- Materion technegol penodol

Yr ydym eisoes wedi codi rhai o'r materion gyda chi ar adegau yn y gorffennol a byddwn yn cysylltu â chi yn y man i drefnu cyfarfod i draffod unrhyw faterion a godir yn ein hymateb ffurfiol i'ch CDLI Adnau.

Yn gywir

Mark Newey

Pennaeth y Gangen Gynlluniau

Yr Is-adran Gynllunio

Llywodraeth Cymru

Atodiad

Atodiad i lythyr ymateb Llywodraeth Cymru (31 Mawrth 2015) i Gynllun Datblygu Lleol Gwynedd a Môn wedi'i adneuo

- A. Gwrthwynebiadau o dan y profion cadernid C2, CE2: Materion sylfaenol sydd, yn ein tyb ni, yn cynrychioli risg sylweddol i'r awdurdod os na roddir sylw iddynt cyn y cam cyflwyno, ac y gallent amharu ar strategaeth y cynllun:**

Dim materion yn codi

- B. Gwrthwynebiadau o dan y profion cadernid C2, CE1, CE2: Materion lle nad yw'n ymddangos bod y cynllun a adneuwyd wedi trosi'r polisi cenedlaethol yn foddaol i'r lefel leol, ac bod tensiynau posibl o fewn y cynllun, sef;**

Creu cymunedau cynaliadwy:

1. Sipsiwn a Theithwyr

Nid yw'r dystiolaeth yn mesur faint yw'r angen am naill ai safleoedd parhaol neu dros dro na phryd o fewn cyfnod y cynllun y bydd eu hangen (7.4.90 – 11 o leiniau preswyl i gymryd lle'r un presennol ger Pentraeth, 10 llain preswyl yng Ngwynedd, 28 llain dros dro sydd eu hangen ledled y Gogledd). Mae'r cynllun wedi neilltuo 5 llain, ac mae angen eglurhad sut a phryd y caiff yr 16 llain ychwanegol (lleiniau parhaol) eu darparu a beth yw anghenion yr awdurdodau o safbwyt y 28 o leiniau dros dro, a phryd y bydd eu hangen arnynt. Mae Llywodraeth Cymru'n credu nad yw'r cynllun yn neilltuo digon i ddiwallu lefel yr angen a nodwyd. Dywed Para 17 Cylchlythyr 30/2007 Llywodraeth Cymru 'Cynllunio ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr', "Mewn achosion lle ceir asesiad o angen sydd heb ei ddiwallu am lety Sipsiwn a Theithwyr yn yr ardal, dylai awdurdodau cynllunio lleol glustnodi digon o safleoedd mewn CDLau i sicrhau bod modd diwallu'r gofynion llain dynodedig at ddefnydd preswyl a dros dro." Bydd darpariaeth yn Adran 103 Deddf Tai (Cymru) 2014, pan y cychwynnir (rhagwelir mis Mawrth 2016) i wneud diwallu'r angen yn ddyletswydd statudol.

Mae'r awdurdodau wedi cydnabod na fydd modd lletya pob grŵp o Sipsiwn a Theithwyr gyda'i gilydd ar yr un safle a bydd angen i awdurdodau esbonio a ydynt wedi cymryd hyn i ystyriaeth wrth ddarparu ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr (o dan y diffiniad ehangach a gynhwysir yn Neddf Tai (Cymru)).

(Am bwyntiau technegol sy'n ymwneud â Sipsiwn a Theithwyr, gweler categori D).

2. Y ddarpariaeth dai

Clystyrau

Mae angen mwy o gyfiawnhad i esbonio nifer y pentrefi rydych wedi'u cynnwys yn y polisi hwn. Mae rhai o'r clystyrau hyn wedi cael sgôr isel iawn yn y matrics cynaliadwyedd a welwch ym mhapur testun 5 (Datblygu'r Strategaeth Aneddleoedd). Mae'r sgoriau is yn awgrymu eu bod yn ddatblygiadau diarffordd llai cynaliadwy, heb gysylltiad da â gwasanaethau a chyfleusterau - ac felly angen egluro pam eu bod wedi'u

henwi. Mae Llywodraeth Cymru'n gwrthwynebu bod cymaint o 'glystyrau' wedi'u henwi heb ddigon o gyfiawnhad.

Polisi PS15 – Strategaeth aneddleoedd

Nid ydym yn cwestiynu strategaeth y cynllun; foddy bynnag, nid ydych wedi cyfiawnhau'r cyfyngiad twf a grëir gan eiriad y polisi ar gyfer y prif ganolfannau. Byddai'n fwy rhesymegol creu cyfyngiadau twf ar gyfer yr haenau is yn hytrach nag ar gyfer yr ardaloedd mwyaf cynaliadwy.

Materion nad ydynt yn cydymffurfio â Pholisi Cynllunio Cymru

Mae'r awdurdodau wedi gosod tystiolaeth ym 'Mhapur Testun 17: Tai Marchnad Angen Lleol' sy'n dangos y materion sy'n wynebu cymunedau lleol. Mae Paragraff 9.2.4 Polisi Cynllunio Cymru (PCC) yn gwneud yn glir na fyddai amod meddiannaeth fel arfer ar gyfer tai marchnad ar gyfer anghenion lleol penodol. Byddai'n rhaid wrth dystiolaeth gref i gyfiawnhau gwyro o'r polisi cenedlaethol yn hyn o beth. Felly, dylai'r dystiolaeth fynd ymhellach ac esbonio'n fanwl pam na allai'r polisiau tai fforddiadwy a darparu tai fforddiadwy canolraddol, helpu i ddiwallu'r angen a nodwyd

At hynny, dywed paragraff 7.4.39 y cyfyngir tai'r farchnad leol a ganiateir o dan Bolisi TA15 i'r rheini sy'n gymwys trwy gytundebau Adran 106 lleol. Nid yw felly yn cydymffurfio â PCC h.y. bod yr ymrwymiad yn angenrheidiol i "wneud y datblygiad yn dderbyniol o safbwyt cynllunio" (PCC 3.7.6).

Yn ôl Polisi TAI10, Datblygu ar safleoedd eithrio, o dan amgylchiadau eithriadol gellid cynnwys tai marchnad i wneud cynnig yn hyfw. Er hynny, ni ellir dosbarthu safleoedd sy'n gymysgedd o dai fforddiadwy a thai marchnad yn 'safleoedd eithrio' o dan bolisi cenedlaethol – dywed TAN 2 yn benodol nad yw safleoedd o'r fath yn briodol ar gyfer tai marchnad (para. 10.14).

Tai fforddiadwy

Tystiolaeth ategol

Dywed Polisi Cynllunio Cymru (PCC, paragraff 9.1.4) ei bod yn bwysig bod awdurdodau lleol yn deall eu system dai yn ei chyfarwydd er mwyn iddynt allu datblygu polisiau tai marchnad a fforddiadwy sy'n seiliedig ar dystiolaeth. Elfen allweddol o'r dystiolaeth hon fydd yr Asesiad o'r Farchnad Dai Leol (LHMA). Dywed paragraff 9.2.16 (PCC) hefyd y dylai'r CDLI gynnwys targed cyflawni tai fforddiadwy ar gyfer yr awdurdod lleol, yn seiliedig ar yr LHMA. Dylai'r CDLI fynegi cyfanswm yr angen am dai fforddiadwy (gan gynnwys unrhyw ôlgroniad) dros gyfnod cyfan y cynllun, yng nghyfiawnhad rhesymegol y polisi tai fforddiadwy.

Darparu tai fforddiadwy

Mae'r cynllun a'r dogfennau ategol wedi nodi faint yr angen am dai fforddiadwy dros 5 mlynedd cyntaf y cynllun (gan gynnwys yr ôlgroniad) ac mae darparu tai fforddiadwy wrth reswm yn flaenorriaeth i'r ddau awdurdod. Bydd angen i'r awdurdodau esbonio'r berthynas rhwng y targed o fewn yr LHMA a lefel y tai fforddiadwy/marchnad a gynigir yn y cynllun. Bydd gofyn i'r awdurdodau ddangos eu bod yn darparu cymaint ag y gallent trwy'r CDLI gan fod yr angen mor fawr.

Mae angen mwy o eglurhad i esbonio'r cyfraddau darparu a ddisgwylir trwy'r ymrwymiadau cyfredol a sut y bydd y dyraniadau'n cyfrannu at gyflawni'r targed am dai fforddiadwy. Pery'n aneglur sut y disgwylir darparu 1,400 o dai fforddiadwy a ph'un a

yw'r awdurdodau wedi ystyried pob opsiwn i ddarparu cymaint o dai â phosibl trwy'r CDLI o gofio maint yr angen a glustnodir ym 5 mlynedd y cynllun yn unig h.y. y berthynas â thai ar gyfer y farchnad agored.

Hyfywdra tai fforddiadwy

Nodir bod yr asesiad o hyfywdra wedi'i ddiweddar. Mae'n bwysig bod y dystiolaeth o hyfywdra sy'n ategu'r cynllun yn gyfoes a'i bod yn ystyried y costau hysbys, gan gynnwys effaith tai fforddiadwy a chyfraniadau 'eraill'. Wrth baratoi cynllun, dylai fod gan yr awdurdodau ddealltwriaeth resymol o'r costau sy'n gysylltiedig â'r datblygiad.

Mae'n amlwg bod yr asesiad o hyfywdra wedi cymryd i ystyriaeth y newidiadau diweddar i'r polisi cenedlaethol a'i fod yn esbonio costau'n fanylach. Fodd bynnag, mae angen mwy o eglurhad i esbonio pa gostau y rhoddwyd ystyriaeth iddynt sy'n gysylltiedig ag ymrwymiadau/cyfraniadau. Mae'r asesiad o hyfywdra yn ymdrin â hyn ond mae'r costau penodol yn aneglur. Mater i'r awdurdodau yw dangos beth y bydd ymrwymiadau/cyfraniadau cynllunio eraill yn ymdrin â nhw a ddim yn ymdrin â nhw (gweler hefyd y sylwadau yngylch y gallu i gyflawni). Bydd angen seilio targedau heriol ar dystiolaeth a bydd gofyn medru eu cymhwys o'r rhan fwyaf o sefyllfaoedd ond gan ganiatáu i'r negodi yngylch safleoedd penodol fynd rhagddynt, os/lle gwelir bod angen (ar nifer gyfyngedig o safleoedd). Rhaid gallu cyflawnhau pob elfen o'r dystiolaeth o hyfywdra.

Er mwyn darparu cymaint o dai fforddiadwy â phosibl a chyflawni'r prif amcan, mae'r asesiad o hyfywdra wedi adnabod ardaloedd lle ceir y prisiau uchaf o fewn ardal y cynllun. Dylai'r awdurdodau ystyried a yw geiriad TAI9 yn ddigon cryf i negodi canran uwch o gyfraniad yn yr ardaloedd penodol hyn.

Polisi cynllunio cenedlaethol

Dywed paragraff 9.2.15 PCC y byddai'n ddymunol i ddatblygiad tai newydd ymgorffori ystod, cymysgedd a chydbwysedd rhesymol o dai o ran eu math a'u maint er mwyn diwallu'r angen am ystod o dai a chyfrannu at ddatblygu cymunedau cynaliadwy. At hynny, dywed para 8.1 "Asesiadau'r Farchnad Dai Leol a'r Cynllun Datblygu" ei bod yn bwysig bod yr ACLI yn deall maint y galw am anheddu o wahanol faint a math (h.y. canolraddol a rhent cymdeithasol) o'i gymharu â'r cyflenwad fel y gall yr ACLI negodi'r gymysgedd briodol ar safleoedd newydd.

Ni ddylai polisiau'r CDLI ar dai fforddiadwy nodi'r ystod/math/cymysgedd o dai, oherwydd gallai'r sefyllfa newid dros oes y cynllun gan ei rwystro o bosibl rhag medru gwneud y ddarpariaeth. Fe ddylai CDLLiau gyfeirio er hynny at yr wybodaeth ddiweddaraf yn y cyflawnhad rhesymegol i'w galluogi i negodi'n effeithiol. Gan ddibynnu ar y gymysgedd, a allai fod ag iddi oblygiadau ariannol, gallai effeithio hefyd ar y gallu i ddarparu tai fforddiadwy (y ganran y gofynnir amdani ar y safle). Mae'r LMHA yn asesu'r ystod lawn o ofynion tai, ond nid yw'r CDLI yn cyfeirio'n benodol at hyn. Byddai'r cynllun ar ei ennill o gynnwys gwybodaeth o'r fath a'i hystyried wrth asesu hyfywdra'r cynllun er mwyn dangos ei fod yn gyson â'r dystiolaeth ac na châi ganlyniadau andwyol.

3. Cyflogaeth

Mae Llywodraeth Cymru yn cefnogi twf economaidd, ond mae'n hanfodol bod y twf economaidd hwn yn gwreddu amcanion yr awdurdodau. Dylai'r awdurdodau esbonio

sut na fydd gorgyflenwi'r farchnad fel hyn (tua 300ha) yn cael effaith negyddol ar werthoedd tir; na rhwystro datblygiad rhag dod i fod na pheryglu dyheadau am dwf.

Dosbarthiad tir cyflogaeth ar draws yr ardal

Mae angen mwy o eglurhad ynghylch sut mae'r berthynas rhwng dosbarthiad safleoedd cyflogaeth yn effeithio ar y ddarpariaeth dai. Mae'r ymrwymiadau/dyraniadau tai yn seiliedig ar hierarchiaeth o aneddleoedd a byddai'n dda o beth pe bai modd cyflwyno'r safleoedd cyflogaeth hefyd yn yr un modd. Byddai'n fuddiol hefyd pe bai modd darparu mwy o wybodaeth ynghylch sut y mae'r awdurdodau wedi ystyried y gyd-berthynas rhwng y tair brif safle cyflogaeth strategol ar hyd corridor yr A55 ac nad ydynt yn cystadlu â'i gilydd gan, drwy hynny, greu problemau o ran eu cyflawni.

Darparu cyflogaeth

Mae angen mwy o esboniad ynghylch y berthynas rhwng lefel y goflogaeth a ddarperir ag ymagwedd strategol i ddarparu tai.

Polisi CYF1 "Gwarchod a Dynodi Tir ac Unedau ar gyfer Defnydd Cyflogaeth" – Mae angen mwy o eglurhad i esbonio pam mae angen diogelu dros 800ha o dir (heb gynnwys Wylfa) dros gyfnod y cynllun. Yn ôl paragraff 7.3.23, amcangyfrifwyd ynyr adolygiad o dir cyflogaeth fod angen tua 12 ha ar yr awdurdodau dros gyfnod y cynllun. Byddai hynny'n cyfateb i oddeutu 180ha o dir cyflogaeth dros gyfnod y cynllun llawn. Nid yw'n amlwg felly pam mae'r cynllun yn neilltu tua 478ha (tir heb ei ddatblygu sydd wedi'i ddynodi neu wedi'i gynnig ar gyfer ei ddynodi i ddiwallu'r angen a nodwyd). Sut mae'r cynllun wedi ystyried goblygiadau'r gorddyraniad hwn, a'r ddarpariaeth dai a pha mor ymarferol fyddai darparu'r safleoedd hyn? Mae angen i'r awdurdodau esbonio hefyd a yw'r asesiad o gyflogaeth (a gynhalwyd yn unol â chanllaw CDLG 2004) yn gyson â "TAN 23: Datblygu Economaidd (2014)" Llywodraeth Cymru.

Dylai'r awdurdod egluro beth fyddai'r effaith ar y mathau o swyddi (sgiliau a chyflogau) a chartrefi pe cymerid mwy na'r 180ha dros gyfnod y cynllun. Mae angen mwy o eglurhad hefyd i esbonio sut mae gwaith asesu ategol, yn enwedig yr Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg wedi cymryd y gorddyraniad i ystyriaeth. Mae ychydig o wybodaeth gefndir wedi'i chynnwys ynghylch gwella sgiliau trigolion y ddau awdurdod (yn enwedig mewn perthynas â'r cynnig i ddatblygu Wylfa Newydd) ond pa fath o swyddi y mae'r awdurdodau'n eu disgwyl ar gyfer y safleoedd dyranedig hyn? Ydy'r sgiliau sydd eu hangen ar gael yn yr ardal neu a fyddai'n annog mewnfudo i'r ardal a chynyddu'r pwysau ar dai/y Gymraeg?

Y Tir Amaethyddol Gorau a Mwyaf Amlbwras

Gallai'r dyraniadau tir olygu colli tua 40 hectar o'r Tir Gorau a Mwyaf Hyblyg am byth. Mae mwyafrif y tir wedi'i gynnwys yn nyrsiadau TRA1, C14 a C15 a phrin yw'r dystiolaeth yn y cynllun i ddangos bod paragraff 4.10 wedi cael ei ystyried o gwbl wrth ddyrannu'r safleoedd hyn ar gyfer datblygu.

4. Ynni Adnewyddadwy

Mae Asesiad Effaith Ynni Adnewyddadwy wedi'i gynnal yn y ddwy ardal. Er hynny, nid yw'r Cynllun Adnau yn manteisio ar y cyfre i ystyried y cyfraniad y gallai'r ardal ei wneud at ddatblygu a hwyluso ynni adnewyddadwy a charbon isel ac i gynllunio'n bositif ar gyfer datblygiad addas. Mae angen ystyried yn fanylach sut i dro'i'r dystiolaeth yn set o bolisiau sy'n llywio datblygu addas. Er enghraifft, a allai'r asesiadau roi dystiolaeth i ddarparu cyfleoedd ar gyfer cynnal safonau adeilad cynaliadwy uwch ar safleoedd strategol neu a allai lleoli datblygiadau yn yr un lle wella'r cyfleoedd ar gyfer ynni

adnewyddadwy? Gellid defnyddio'r asesiad ynni i wella geiriad polisiau PS6 a PCYFF4, gan eu bod fel y maen nhw, yn aneglur. Gallai'r asesiad ynni ei gwneud hi'n glir beth yn union a ddisgwylir ac ar gyfer pa fath/faint o ddatblygiad y mae'r polisiau yn ymwneud â nhw.

Mae Polisi ADN2 yn ceisio cadw technolegau ynni anadnewyddadwy o fewn ffiniau datblygu. Mae hyn yn cyfyngu gormod ac yn groes i bolisi cynllunio cenedlaethol. Dylai'r asesiad ynni roi'r dystiolaeth sydd ei hangen i allu cynllunio'n bositif ar gyfer pob math o ddatblygiad adnewyddadwy ac ynni isel.

C. Mewn perthynas â'r profion cadernid CE2, CE3, CE4: Er na thybir eu bod yn faterion o bwysigrwydd sylfaenol i gadernid yr CDLI, rydym o'r farn bod diffyg sicrwydd neu eglurder yngl n â'r materion canlynol, y tybiwn y byddai'n fuddiol tynnu eich sylw atynt, i'ch galluogi i ystyried amgenach ffyrdd o'u dangos:

I. Y gallu i gyflawni

Mae'r awdurdod wedi ystyried y gallu i gyflawni i raddau, ac mae Papur Testun 13, Seilwaith Cymunedol yn rhoi cyd-destun defnyddiol gan ddangos y mathau o seilwaith sydd eu hangen yn yr ardal. Fodd bynnag, nid yw hyn wedi'i drosi ar gyfer yr asesiadau fesul safle unigol. Rhaid i'r awdurdodau egluro pa seilwaith sy'n angenrheidiol er mwyn cyflawni'r safleoedd a ddynodwyd, a dangos sut a phryd y bydd hyn yn cael ei gyflawni yn ystod cyfnod y cynllun, ac ystyried p'un oes angen datblygu graddol. Ni ddylai gyfyngu ar newid o fewn y cynllun, ond dylai sicrhau bod y strategaeth yn cael ei chyflawni. Dylai'r awdurdodau gadarnhau pa seilwaith sy'n angenrheidiol a sut y bydd hyn yn cael ei roi ar waith o fewn y cyfngiadau (fel y nodwyd yn y cynllun) sy'n dod i rym ar gytundebau Adran 106 ym mis Ebrill 2015, yn arbennig o ran y cyfngiadau ar gronni adnoddau a nodir yn y rheoliadau.

Gall anawsterau godi os nad oes systemau yn eu lle i gydio yn y manteision ariannol a ddaw drwy ddatblygu, er mwyn eu defnyddio i helpu i ddarparu'r seilwaith priodol. Nid yw'n glir a yw Polisi ISA1 yn blaenorriaethu'r seilwaith gofynnol neu ai rhestr yn unig yw hon. Mae'r gwaith ar hyfywedd safle mewn perthynas â'r gallu i gyflawni hefyd yn wan.

Yr awdurdodau ddylai ddangos beth fydd, a beth na fydd yn cael eu cwmpasu gan gyfraniadau/rhwymedigaethau cynllunio eraill, sut mae hyn yn berthnasol i Reoliad 122 o Reoliadau'r Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010, megis mesurau lliniaru uniongyrchol ar gyfer datblygiad, sut y gellir cyflawni rhwymedigaethau eraill y mae Cylchlythyr 13/97 yn eu ceisio, newidiadau hysbys i ddeddfwriaeth, megis Rhan L a systemau chwistrellu, a chostau seilwaith. Dylai'r awdurdod hefyd fedru dangos rhestr flaenorriaeth gyffredinol ynghylch y rhwymedigaethau y bydd yn eu ceisio gan ddatblygiad a baich ariannol rhwymedigaethau o'r fath ynghyd ag effaith hyfywedd.

Os nad oes Ardoll Seilwaith Cymunedol mewn lle, mae perygl bydd bwlch yn y polisi ac yng ngallu'r cynllun i gasglu arian i helpu gyda'r datblygiadau. Ni ddylid gadael hyn nes adolygiad cynnar o'r cynllun. Nid yw bwlch o'r fath yn fuddiol i'r cynllun. Mae angen esboniad pellach i ddangos nad yw hyn yn broblem neu, os yw'n broblem, sut y gellir ei ddatrys. Dylid egluro'r berthynas rhwng darparu seilwaith ar gyfer tai a chyflogaeth yn nhermau datblygiad graddol.

II. Darpariaeth tai

Rheoli datblygiadau tai mewn pentrefi

Ymddengys fod cyfanswm y safleoedd a ddynodwyd a'r safleoedd ar hap yn llai na'r ffigur sy'n cael ei nodi yn nhabl 17 y cynllun (1,502 - tudalen 151). Mae angen i'r awdurdod sicrhau fod cyfanswm y safleoedd a ddynodwyd a'r safleoedd ar hap mewn pentrefi yn cyfateb i'r ffigur yn y cynllun. Hefyd rhaid sicrhau bod y ffigur hwn yn cael ei gyflawni, ac nad oes modd datblygu nifer fawr o dai mewn pentref unigol neu lond dwrn o bentrefi bach, yn unol â'r strategaeth dai yn y cynllun.

Cyflenwad 5 Mlynedd o Dir

Mae angen eglurhad pellach i ddangos sut y bydd targedau penodol yn cael eu defnyddio i gynnal cyflenwad 5 mlynedd o dir ar gyfer tai. Dylai'r Awdurdodau Cynllunio Lleol ddangos bod modd iddynt ddarparu cyflenwad 5 mlynedd o dir ar gyfer tai wrth fabwysiadu'r cynllun, yn unol â Pholisi Cynllunio Cymru, paragraff 9.2.3.

Darparu tai

Nid yw'n eglur sut y pennwyd y datblygiad graddol o dai sy'n cael ei gynnig, a sut y bydd yn cael ei gyflawni dros gyfnod y cynllun. Rydym yn nodi bod y cynllun wedi cysylltu'r camau datblygu gyda datblygiad Wylfa B. Fodd bynnag mae angen eglurhad pellach mewn perthynas â safleoedd penodol a'r gallu i gyflawni ar y safleoedd hynny. Bydd angen i awdurdodau reoli a monitro'r ddarpariaeth o dai er mwyn sicrhau eu bod yn llwyddo i gyflawni'r cyfraddau adeiladu a'r gofynion tai cyffredinol sy'n cael eu cynnig (gweler hefyd y fframwaith monitro)

III. Fframwaith Monitro

Rhaid i'r fframwaith monitro fod yn briodol, gan fesur cynnydd y broses o roi'r Cynllun ar waith, rhybuddio'n gynnar os oes perygl o fethu cyflawni, a darparu sail ar gyfer ystyried adolygiad. Nid yw'n glir pam fod yr awdurdod wedi penderfynu cael dwy fframwaith monitro ar wahân (paragraff 8.5).

Dylid rhoi ystyriaeth bellach i'r meysydd canlynol o'r fframwaith:

Datblygu safleoedd yn raddol, eu cyflawni, unrhyw sbardun perthnasol a chamau gweithredu cysylltiedig. Byddai hyn yn berthnasol er enghraifft i feisydd tai, swyddi, Sipsiwn a Theithwyr, ynni adnewyddadwy, tai fforddiadwy.

Dylid cynnwys targedau a sbardunau er mwyn sicrhau bod y prif elfennau'n cael eu cyflawni, ee rhwymedigaethau cynllunio; bydd hyn yn tynnu sylw'r awdurdodau at unrhyw ddiffyg.

Mae'r siart wedi'i threfnu yn y fath fodd fel nad yw dangosyddion allbwn craidd Llywodraeth Cymru bob tro yn gysylltiedig â'r dangosydd allbwn lleol, ac o ganlyniad y targedau/sbardunau/polisiau sydd yn yr un rhes. Byddai hefyd yn well, lle'n briodol, diwygio dangosyddion craidd i adlewyrchu'r amgylchiadau lleol.

<http://wales.gov.uk/topics/planning/policy/dear-cpo-letters/strategic-monitoring-framework/?lang=en> Yng nghyd-destun canllawiau'r llawlyfr ar Gynlluniau Datblygu Lleol (adran 9.5), dylid ystyried goblygiadau'r Dangosyddion Datblygu Cynaliadwy a gyhoeddwyd yn ddiweddar i'w casglu o fis Ebrill 2013 ymlaen a'r gwaith parhaus ar fireinio'r broses o lunio Cynlluniau Datblygu Lleol; gweler y dolenni canlynol: dangosyddion Datblygu

Cynaliadwy newydd: <http://llyw.cymru/topics/planning/policy/dear-cpo-letters/strategic-monitoring-framework/?skip=1&lang=cy>

a'r

Adroddiad Mireinio:

<http://wales.gov.uk/topics/planning/policy/guidanceandleaflets/ldp-process-refinement-report/?lang=en>

<http://llyw.cymru/topics/planning/policy/guidanceandleaflets/ldp-process-refinement-report/?skip=1&lang=cy>

D. Materion yngl n ag eglurder y cynllun yn gyffredinol, y tybiwn y gallent fod o gymorth i'ch awdurdod ac i'r Arolygydd wrth ystyried newidiadau priodol.

Materion technegol penodol:

Tabl 13 – Mae dau o'r meinu prawf atodol yn debyg iawn 'mawr/ yn fawr iawn', mae angen egluro'r gwahaniaeth rhwng y ddau.

Gwahanol hierarchaeth i fanwerthu a thai – beth yw'r rhesymeg dros y gwahaniaeth?

Polisi PS12 – nid yw'n glir ble fydd y ddarpariaeth o ofod manwerthu'n cael ei leoli.

Methodoleg Asesu Safleoedd - Er mwyn i'r asesiad hwn fod yn effeithiol, bydd angen i'r awdurdodau egluro faint yn union o'r safle sydd ar dir a ddynodwyd fel Tir Gorau a Mwyaf Amlbwrrpas, a sut mae hyn wedi effeithio ar benderfyniadau ynghylch defnydd o dir o'r fath.

Paragraff 7.2.34 - Er bod Llywodraeth Cymru'n cefnogi'r egwyddor o sicrhau manteision cymunedol cynaliadwy drwy drefniadau gwirfoddol, rhaid iddynt beidio ag amharu ar y broses benderfynu ac ni ddylid eu trin fel ystyriaeth berthnasol oni bai eu bod yn bodloni'r profion a nodir yng Nghylchlythyr 13/97.

ARNA 1 - Cefnogir y Polisi mewn egwyddor ond byddai'n fuddiol ei fân olygu i sicrhau eglurder. Cymal 1 - awgrymir cynnwys "y rhagwelir y bydd dan fygythiad" yn lle "sydd dan fygythiad", er mwyn sicrhau cysylltiad â'r SMP. Cymal 2 - egluro a oes rhaid i'r cynigion fodloni'r ddaus is-gymal, (i) a (ii), neu ddim ond un neu'r llall. Cymal 6 - nid yw'n glir pam fod y gofyniad am ganiatâd Cyfoeth Naturiol Cymru yn benodol ac yn unigryw i'r cymal hwn. Cymal 8 - Mae'r testun o fewn y cromfachau'n aneglur, ymddengys fel petai'n awgrymu y byddai rhai datblygiadau penodol yn dderbyniol ar ôl y cyfnod polisi cychwynnol (2025). Nid yw'n glir sut mae hynny'n cyfateb i bolisi sy'n dod i ben yn 2026.

Polisi TRA2 - Dylid nodi bod Polisi Cynllunio Cymru'n datgan y dylai awdurdodau lleol sicrhau bod datblygiadau newydd yn darparu lefelau is o ofod parcio na'r hyn a wnaed yn y gorffennol. Mae TAN 18 yn datgan y dylid defnyddio uchafswm safonau parcio ceir fel ffordd o reoli'r galw.

'gormodedd' neu 'orddarpariaeth' - Nid yw'n glir sut y bydd Cynghorau'n dangos bod gorddarpariaeth o ofod agored, fel sy'n cael ei ddisgrifio yng nghymal 1 a pharagraff 7.1.21.

Polisi TWR2 – Llety Gwyliau- Byddai'r polisi'n gryfach pe bai'n cynnwys esboniad o'r hyn y byddai Cynghorau'n ei ystyried fel perygl o 'ormodeedd' (Cymal 8) o lety penodol.

Polisi AMG 4 (Cadwraeth Bioamrywiaeth Leol) - angen ailddrafftio pellach. Mae'r polisi drafft ar hyn o bryd yn ymddangos yn rhy feichus ar gyfer ystyried cynigion datblygu ar dir dynodedig lle mae materion cadwraeth natur lleol anstatudol.

Materion technegol ynghylch gwybodaeth am Sipsiwn a Theithwyr

Paragraff 7.4.97 - mae angen eglurhad pellach ynghylch cam 4 (mewn perthynas â'r 'asesiad manwl o safleoedd') ac fe ddylai'r polisi hefyd adlewyrchu'r ffaith bod y broses

yn ymwneud â dod o hyd i safleoedd cyhoeddus ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr, yn hytrach na safleoedd preifat.

Paragraff 7.4.99 - mae cynnwys 'ni chant aros am fwy na 5 diwrnod' yn cyfyngu Awdurdodau Lleol yn y dyfodol os byddant yn gweld y terfyn amser hwn yn wrthgynhyrchiol. Hefyd, nodir bod angen safle tramwy/atos allai gymryd hyd at 15 o leiniau er mwyn rhoi lle i 15 carafán. Fodd bynnag, mae canllawiau Dylunio Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr Llywodraeth Cymru'n datgan y dylai pob llain dramwy fedru rhoi lle i ddwy garafán deithiol. Felly dylai safle 8 llain fod yn ddigonol.

Polisi TAI11 - mewn perthynas â diogelu safleoedd presennol, dylid ehangu'r cymal i: "diogelu fel safleoedd preswyl parhaol i'w defnyddio gan Sipsiwn a Theithwyr yn unig".

Polisi TAI13 - dyma'r polisi ar sail meini prawf ar gyfer safleoedd Sipsiwn a Theithwyr yn y dyfodol, mae'r meini prawf hyn yn ymwneud yn benodol â safleoedd preswyl ac nid ydynt yn caniatáu ar gyfer anghenion safleoedd tramwy yn y dyfodol. Nid yw maen prawf 2 yn ei gwneud yn glir nad oes trafnidiaeth gyhoeddus ar gael bob tro, yn arbennig pan fo safleoedd yn cael eu dynodi yn unol â pharagraff 7.4.102. Mae maen prawf 4 yn hyblyg iawn yn sgil defnyddio'r cymal "yn cynnwys". Dylai'r awdurdodau ystyried cyfyngu'r ffactorau hyn i'r rhai a nodwyd eisoes, ac ychwanegu "oni bai bod mesurau lliniaru yn bosibl ac yn gymesur". Mae maen prawf 6 yn afresymol gan fod canllawiau Dylunio Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr Llywodraeth Cymru'n ymwneud â safleoedd Awdurdodau Lleol ac nid safleoedd preifat. Gallai'r Awdurdod Lleol egluro y dylai'r safleoedd cyhoeddus ystyried y canllawiau hynny, tra byddai safleoedd preifat yn cael eu rheoleiddio dan Ddeddf Cartrefi Symudol (Cymru) 2013. Mae maen prawf 9 eisoes yn dod o dan bolisi TAI11.

Gallai paragraff 7.4.104 fod yn rhesymol mewn perthynas â safleoedd preswyl parhaol ond nid mewn perthynas â defnyddwyr tramwy.

Dylai paragraff 7.4.105 egluro nad oes gofyn i ddatblygwyr safleoedd preifat fyw yn yr ardal cyn cyflwyno cais cynllunio ar gyfer safle, gan y gallai hyn gyfyngu ar ryddid symudiad. Mae cylchlythyr cynllunio 30/2007 Llywodraeth Cymru yn ei gwneud yn glir y byddai gofyniad o'r fath yn annerbyniol ac yn mynd yn groes i bolisi cenedlaethol.

Mae paragraff 2.11 yn datgan y bydd pob safle sy'n dod o dan restr o feini prawf yn cael eu diystyru. Fodd bynnag, ni ddylid diystyru dynodiad ardal llifogydd C1 yn awtomatig. Dylid profi'r cyflawnhad dros safleoedd o'r fath yn hytrach na chyfyngu opsiynau addas posibl ymhellach.

Cyfeiriadau at ganllawiau presennol:

Paragraff 7.2.23 - yn cyfeirio at Ddatganiad Polisi Ynni Llywodraeth Cymru (2010). Mae bellach wedi'i ddisodli gan Ynni Cymru: Newid Carbon Isel (2012).

Tabl 5 - yn cyfeirio at flaenorïaethau'r Cynlluniau Trafnidiaeth Rhanbarthol Taith a TraCC. Bydd y Cynlluniau hyn yn cael eu disodli gan Gynllun Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd Gogledd Cymru a Chynllun Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd Canolbarth Cymru. Dylai'r cynllun gyfeirio at unrhyw welliannau priffordd yr ymrwymwyd iddynt pan fo'n briodol.

Nia Davies
Yr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd
Gwynedd a Môn
Neuadd y Dref
Bangor
Gwynedd
LL57 1DT

31 March 2015

Dear Nia,

Welsh Government response to Gwynedd and Ynys Mon's joint Local Development Plan 2011 – 2026 – Deposit Version

Thank you for your recent correspondence of 16th February, including copies of the Deposit Local Development Plan (LDP) and accompanying documentation.

We are pleased to see progress being made in preparing a joint development plan for the area and we acknowledge the amount of work undertaken by the two Local Planning Authorities and the Joint Planning Policy Unit to reach this stage, particularly the collaborative working which we commend. We also recognise the amount of evidence the authorities have collected to support their conclusions in seeking to find solutions within the land-use planning system to housing and cultural issues of significant concern to communities.

Under the LDP system responsibility rests with the local planning authority to ensure that a submitted LDP is sound in procedural terms, and enshrines the principles of early community engagement, transparency, consistency, coherence and compatibility to neighbouring authorities. If these principles have not been addressed adequately at the earliest stages of preparation, then the deposit LDP may be considered unsound and unfit for examination.

The matter of whether a plan is considered 'sound' will be for the appointed Planning Inspector to determine. We have considered the Deposit LDP in accordance with the consistency/coherence and effectiveness tests, and principally in accordance with whether satisfactory regard has been given to national planning policy (test C2). Our representations are separated into **4 categories** which are supported with more detail in the **attached annex**.

- A.** Objection under soundness tests C2, CE2: Fundamental issues that we consider present a significant degree of risk for the authority if not addressed prior to submission stage, and may have implications for the plan's strategy:

No Issues

- B.** Objections under soundness tests C2, CE1, CE2: Matters where it appears that the deposit plan has not satisfactorily translated national policy down to the local level and there may be tensions within the plan, namely:

Creating sustainable communities – this heading covers 4 aspects:

1. Provision for Gypsies and Travellers;
2. Housing provision including deliverability of Affordable housing;
3. Provision for Employment sites; and
4. Renewable Energy

- C.** In relation to soundness tests CE2, CE3, CE4: whilst not considered to be fundamental to the soundness of the LDP, we consider there to be a lack of certainty or clarity on the following matters which we consider we can usefully draw to your attention to enable you to consider how they might be better demonstrated:

- I. Deliverability of sites;
- II. Control of housing developments in villages;
- III. Monitoring and implementation; and

- D.** Matters relating to clarity of the plan generally which we consider may be of assistance to your authority and to the Inspector in considering suitable changes.

- Specific technical issues

We have raised some of these issues with you on previous occasions and we will be contacting you soon to arrange a meeting to discuss any matters arising from our formal response to your deposit LDP.

Yours sincerely

Mark Newey

Head of Plans Branch
Planning Division
Welsh Government

Annex

Annex to WG letter (31 March 2015) in response to the Gwynedd and Mon Joint deposit LDP

- A. **Objection under soundness tests C2, CE2: Fundamental issues that we consider present a significant degree of risk for the authority if not addressed prior to submission stage, and may have implications for the plan's strategy:**

No Issues

- B. **Objections under soundness tests C2, CE1, and CE2: Matters where it appears that the deposit plan has not satisfactorily translated national policy down to the local level and there may be tensions within the plan, namely:**

Creating Sustainable communities:

1. Gypsies and Travellers

The evidence doesn't quantify the need for either permanent or transit sites and when, within the plan period they are needed (7.4.90 – 11 residential pitches to replace the existing one near Pentraeth, 10 residential pitches in Gwynedd, 28 transit pitches required across North Wales). The plan has allocated 5 pitches, and clarification is required on how and when the additional 16 will be delivered (permanent pitches) and what the authorities' need are in relation to the 28 transit pitches, and when these are required. The Welsh Government considers that the plan has not made sufficient provision to meet the level of identified need. Para 17 of Welsh Government Circular 30/2007 'Planning for Gypsies & Travellers' states that "where there is an assessment of unmet need for Gypsy and Traveller accommodation in the area, local planning authorities should allocate sufficient sites in LDPs to ensure that the identified pitch requirements for residential and transit use can be met. Section 103 of Housing (Wales) Act 2014, when commenced (anticipated March 2016), will make the provision to meet the need a statutory duty.

The authorities have acknowledged that not every group of Gypsies and Travellers can be accommodated on the same site, and the authorities need to clarify whether this has been taken into consideration when making provisions for Gypsies and Travellers (under the broader definition included in the Housing (Wales) Act).

(For technical points relating to Gypsies and Travellers please see category D.)

2. Housing provision

Clusters

Further justification is required to explain the number of villages included within this policy. Some of these clusters have scored very low in the sustainability matrix included in topic paper 5 (Developing the Settlement Hierarchy). The lower scores suggest that these are less sustainable, isolated developments, and not well connected to services

and facilities, hence the need to explain why these have been identified. The Welsh Government objects to the identification of so many 'clusters' which lack justification.

Policy PS15 – Settlement strategy

The strategy of the plan is not questioned; however the growth limitation created by policy wording for the main centres has not been justified. It would seem logical to create growth limitations for the lower tiers rather than for the most sustainable areas.

Issues not in accordance with Planning Policy Wales

The authorities have set out evidence in 'Topic Paper 17: Local Market Housing' which demonstrates the issues facing local communities. Paragraph 9.2.4 of Planning Policy Wales (PPW) makes it clear that market housing to meet specific local housing needs would normally have no occupancy condition. Such a departure from national policies need to be justified with robust evidence. Therefore, the evidence should go further and detail why the affordable housing policies, and the provision of intermediate affordable housing, could not assist in meeting the identified need.

Furthermore, paragraph 7.4.39 states that local market housing, allowed under Policy TAI5, will be restricted to those who are eligible by S106 legal agreements. Therefore, it does not comply with PPW, i.e. that the obligation is "necessary to make the development acceptable in planning terms" (PPW 3.7.6).

Development on exception sites - Policy TAI10 states that in exceptional circumstances open market housing may be included to make a proposal viable. However, sites that include a mix of market and affordable housing cannot be classed as 'exception sites' under national policy – TAN 2 explicitly states that such sites are not appropriate for market housing (para. 10.14).

Affordable housing

Supporting evidence

Planning Policy Wales (PPW, paragraph 9.1.4) states the importance of local authorities understanding their whole housing system so they can develop evidence-based market and affordable housing policies. A key component of this evidence base will be a Local Housing Market Assessment (LHMA). Paragraph 9.2.16 (PPW) also states that LDPs should include an authority-wide delivery target for affordable housing, based on an LHMA. The LDP should express the total affordable housing need (including any backlog) over the whole plan period in the reasoned justification to the affordable housing policy.

Deliverability of affordable housing

The plan and supporting documents have identified the need for affordable housing over the first 5 years of the plan (including backlog), and the delivery of the affordable housing is obviously a priority for both authorities. The authorities need to explain the relationship between the target within the LHMA and the level of affordable/ market housing proposed in the plan. It is necessary for the authorities to demonstrate that they are maximising provision through the LDP given the high level of need.

Further clarification is required to explain what delivery rates are expected from current commitments and how allocations will contribute to the affordable housing need target. It remains unclear how 1,400 affordable housing will be delivered and whether the

authorities have explored all options to maximise provision through the LDP given the very high level of needs identified for the first 5 years of the plan alone i.e. relationship to market housing.

Viability of affordable housing

It is noted that an update of the viability work has been prepared. It is important that the viability evidence supporting the plan is up-to-date and takes into account known costs, including the impact of affordable housing and 'other' contributions. When preparing a plan the authorities should have a reasonable understanding of the costs associated with development.

The viability work has clearly taken on board and recent changes to national policy and has provided further clarification in relation to costs. However, further clarification is required to explain what costs, related to the obligations/ contributions have been taken on board. The viability work does include this aspect but the specific costs are unclear. It is for the authorities to demonstrate what other planning obligations/contributions will, or will not cover (see also comments in relation to deliverability). Challenging targets need to be grounded in evidence and applicable to the majority of applications, whilst allowing site specific negotiations to occur, if/ where necessary (on a limited number of sites). All components of the viability evidence need to be justified.

In order to maximise affordable housing delivery and meet the key objective, the viability work has identified hotspots related to specific geographical areas within the plan area. The authorities should consider whether the wording of TAI9 is strong enough to negotiate much higher percentages of contributions from these specific hotspots.

National planning policy

Para 9.2.15 of PPW states that it is desirable that new housing development incorporates a reasonable range and mix and balance of house types and sizes so as to cater for a range of housing needs and contribute to the development of sustainable communities. Furthermore, para 8.1 of TAN 2: "Local Housing Market Assessments and the Development Plan", states that it is important that a LPA has an appreciation of the demand for the different dwelling sizes and types of housing (i.e. intermediate and social rented) in relation to the supply so that the LPA can negotiate the appropriate mix on new sites.

LDP affordable housing policies should not include the range/type/mix of housing as matters could change over the lifespan of the plan and potentially inhibit the delivery. However, LDPs should include reference to the latest information within the reasoned justification to enable effective negotiation. Dependent on the mix, which may have financial implications, the delivery of affordable housing (percentage sought on site) could also be impacted. The LMHA does assess the full range of housing requirements, but this is not referenced specifically in the LDP. The plan would benefit from including such information which could be factored into the viability calculations to demonstrate consistency with the evidence and no adverse implications.

3. Employment

Welsh Government supports economic growth however, it is crucial that this economic growth meet the authorities' objectives. The authorities should clarify that oversupplying the market to this extent (approximately by 300ha) will not have negative implications for

land values; nor hinder development from coming forward or jeopardise growth aspirations.

Spatial distribution of employment land

Further clarification is required on how the distribution of employment sites relate to the provision for housing. The housing commitments/ allocations are based on a hierarchy of settlements and it would be helpful if the employment sites could be presented in a similar manner. It would also be helpful if further information could be provided on how the authorities have considered the inter-linkages between the three main strategic employment sites along the A55 corridor, and that these are not in competition with each other and therefore creating problems of deliverability.

Employment provision

Further clarification is required on how the level of employment provision inter-relates with the strategic approach on the housing provision.

Policy CYF1 “Safeguarding and Allocating Land and Units for Employment Use” - Further clarification is required to explain why it is considered that over 800ha (excluding Wylfa) of land is required to be safeguarded for the plan period. Paragraph 7.3.23, states that the employment land review estimated a need of approximately 12 ha for the authorities over the plan period. This would equate to a need of approximately 180ha of employment land over the whole plan period. It is therefore unclear why the plan makes provision for approximately 478has (the proposed and existing undeveloped allocations of the identified need). How has the plan considered the implications of this over-allocation with the housing provision and the deliverability of the sites? The authorities also need to clarify whether the employment assessment (carried out in accordance with DCLG guidance 2004) is in accordance with Welsh Government’s “TAN 23: Economic Development (2014)”.

The authority should clarify what the implications would be on types of jobs (skills and salaries) and homes if landtake were to exceed the 180hqa over the plan period. Further clarification is necessary to explain how the supporting assessment work, especially the Welsh Language Impact Assessment (WLIA) has taken account of this over-allocation. Some background information has been included on upskilling residents in both authorities (especially in relation to the new Wylfa proposed development) but what kind of jobs are the authorities expecting for these allocated sites? Are the required skills available locally, or would this encourage job migration into the area and increase pressure on housing/ Welsh language?

Best and Most Versatile Agricultural land

The potential loss of BMV land could result in the permanent loss of approximately 40 hectares. The majority of the land is included in allocations TRA1, C14 and C15 and the plan has limited evidence to demonstrate that paragraph 4.10 has been considered at all in allocating these sites for development.

4. Renewable Energy

A Renewable Energy Assessment has been undertaken for both areas, however the Deposit Plan fails to take the opportunity to take into account the contribution the area can make towards developing and facilitating renewable and low carbon energy and plan positively for appropriate development. Further consideration needs to be given to how to translate the evidence base into a set of policies which guide appropriate development. For example, could the assessment work provide evidence to provide

opportunities for higher sustainable building standards on strategic sites or can the co-location of developments optimise opportunities for renewable energy? The energy assessment could also be used to improve the policy wording for PS6 and PCYFF4, as these stand they lack clarity. The energy assessment could make it clear what is expected and to what scale/ type of development the policies apply.

Policy ADN2 seeks to constrain non-renewable energy technologies to within development boundaries. This is overly restrictive and contrary to national planning policy. The energy assessment should provide the evidence to plan positively for all forms of renewable and low energy development.

- C. In relation to soundness tests CE2, CE3, CE4: whilst not considered to be fundamental to the soundness of the LDP, we consider there to be a lack of certainty or clarity on the following matters which we consider we can usefully draw to your attention to enable you to consider how they might be better demonstrated:**

I. Deliverability

Whilst the authority has considered deliverability to some degree, Topic paper 13, 'Community Infrastructure' provides a helpful context illustrating the types of infrastructure requirements in the area. However, this has not been transposed to a site by site assessment. The authorities need to clarify what infrastructure is required to deliver the allocated sites and how and when this will be delivered within the plan period, and whether any phasing of development will be required. It should not limit change within the plan but it should ensure the strategy is delivered. The authorities should secure the infrastructure required and how this will be implemented within the limitations (as identified in the plan) coming into force on Section 106 agreements in April 2015, particularly having regard to the pooling limitations as set out in the regulations.

If there is no mechanism in place to capture the financial benefits arising from development which can be used to assist the provision of appropriate infrastructure, this could cause difficulties. It is not clear whether Policy ISA1 prioritises the infrastructure requirement or whether this is merely a list. The viability work relating to the site deliverability is also weak.

It is for the authorities to demonstrate what other planning obligations/contributions will, or will not cover, how this relates to Regulation 122 of the Community Infrastructure Levy (CIL) Regulations 2010, i.e. direct mitigation for development, how other obligations sought by Circular 13/97 can be achieved, known changes to legislation, i.e. Part L & sprinklers, as well as infrastructure costs. The authority should also be able to indicate a priority list, in the generality, of what obligations it will seek from development and the financial magnitude of such obligations and the impact of viability.

If a CIL is not in place, there could be a policy vacuum in the plans ability to capture financial receipts to support development. This should not be left to an early review of the plan. It is not in the interest of the plan to create a policy void. Further explanation is required to demonstrate how this is not an issue or, if it is, how it is to be resolved. The

implications of infrastructure delivery on the housing provision and employment allocations in terms of phasing should be clarified.

II. Housing provision

Control of housing developments in villages

The total of allocations and windfalls appear to fall short of the figure included in the plan at table 17 (1,502 – page 153). The authority needs to ensure the total of allocation and windfall in villages tally to the figure in the plan and ensure this is delivered and that a large number of housing will not be able to be developed in one or a few small villages, as set out in the plan's housing strategy.

5 year-land supply

Further clarity is required to illustrate how the identified targets will be used to maintain a 5 year land supply of housing land. The LPAs should demonstrate that they can provide a 5 year housing supply from the plans adoption, in accordance with Planning Policy Wales, paragraph 9.2.3.

Delivery of housing

It is unclear how the proposed phasing of housing development has been derived and how it will be delivered over the plan period. It is noted that the plan has linked its phasing to the development of Wylfa B, however further clarification in relation to specific sites, and deliverability of those sites is required. The authorities will need to control and monitor the housing provision to ensure they achieve the proposed build rates and overall housing requirements (see also monitoring framework)

III. Monitoring Framework

The monitoring framework (MF) needs to be appropriate in enabling progress of the Plan's implementation to be measured, early alert to avoid non-delivery and providing the basis for consideration of review. It is unclear why the authority has decided to have two separate monitoring frameworks (para 8.5).

Further consideration should be given to the following areas of the framework:

The phasing of the development sites, their delivery, relevant triggers and associated action points. This would apply for example to housing, employment, Gypsy and Travellers, renewable energy, affordable housing.

Targets and triggers should be included to ensure that key factors are delivered e.g. planning obligations; this will identify the shortfalls for the authorities.

The arrangement of the chart is such that the WG core output indicators don't always relate to the local output indicator and therefore the related targets/trigger/policies contained in the same row. It would also be preferable, where appropriate, to amend core indicators to reflect local circumstances.

In the context of LDP manual guidance (section 9.5) the implications of the recently published Sustainable Development Indicators to be collected from April 2013 onwards and the ongoing LDP Process Refinement Exercise should be considered in finalising the MF; see at following links: new SD indicators link:
<http://gov.wales/topics/planning/policy/dear-cpo-letters/strategic-monitoring-framework/?skip=1&lang=en>;
and
PRE Report link:
<http://gov.wales/topics/planning/policy/guidanceandleaflets/lbp-process-refinement-report/?lang=en>

D. Matters relating to clarity of the plan generally which we consider may be of assistance to your authority and to the Inspector in considering suitable changes.

Specific technical issues:

Table 13 – Two of the supplementary criteria are very similar ‘large/ very large’, clarity required on the difference between these two.

Different hierarchy to retail and housing – what is the rational for the difference?

Policy PS12 – it is unclear where the provision of retail space will be located.

SA Methodology - For this assessment to be effective, the authorities will need to clarify exactly how much of the site is BMV and how it has influenced decisions regarding uses on such lands.

Paragraph 7.2.34 - While the Welsh Government supports the principle of securing sustainable community benefits for communities through voluntary arrangements, they must not impact on the decision making process and should not be treated as a material consideration unless it meets the tests set out in Circular 13/97.

ARNA 1 - The Policy is supported in principle but would benefit from minor editing to ensure clarity. Clause 1 - suggest insertion of "predicted to be" immediately before "threatened", to ensure link to SMP. Clause 2 - clarify whether proposals must meet both sub-clauses (i) and (ii), or either one of the sub-clauses. Clause 6 - it is not clear why the requirement for NRW consent is specific and unique to this clause. Clause 8 - The text within brackets is unclear, as it appears to suggest that after the first policy epoch (2025) certain developments would be acceptable. It is not clear how that fits with a plan with an end date of 2026.

Policy TRA2 - It should be noted that PPW sets out that local authorities should ensure that new developments provide lower levels of parking than have generally been achieved in the past. TAN 18 states that maximum car parking standards should be used as a form of demand management.

'surplus provision' or 'over provision' - It is not clear how the Councils will demonstrate surplus/ over provision of open space, as described at clause 1 and in Para 7.1.21.

Policy TWR2 – Holiday Accommodation - The policy would be strengthened with an explanation of where the Councils consider 'over-concentration' (Clause 8) of certain accommodation might be a risk.

Policy AMG 4 (Local Biodiversity Conservation) requires further re-drafting. As drafted the policy seems overly onerous for the consideration of development proposals on local non-statutory nature conservation designations.

Technical issues relating to information on Gypsies and Travellers

Paragraph 7.4.97 - further clarification is required in relation to step 4 (relating to the ‘detailed site assessment’) and policy should also reflect that the process is in relation to finding public Gypsy and Traveller sites, as opposed to private sites.

Paragraph 7.4.99 -by including ‘up to 5 days at a time’ restricts the Local Authorities in future if they found this time limit was counter-productive. It also states that a transit site of 15 pitches could be required to accommodate 15 caravans.). However, the Welsh Government’s Designing Gypsy and Traveller Sites guidance states each transit pitch should be capable of accommodating two tourer caravans. Therefore, a site of 8 pitches should suffice.

Policy TAI11 - relates to the safeguarding of existing sites, the phrase should be widened to: “safeguarded as a permanent residential site to be solely used by Gypsies and Travellers”.

Policy TAI13 - constitutes the criteria-based policy for future Gypsy and Traveller sites, these criteria relate specifically to residential sites and does not allow for future transit site needs. Criterion 2 is not clear that public transport links are not always available, particularly where sites are allocated in accordance with paragraph 7.4.102. Criterion 4 is extremely flexible due to the use of the word “including.” The authorities should consider limiting these factors to those already mentioned and add “unless mitigation is possible and proportionate.” Criterion 6 is unreasonable as the Welsh Government Designing Gypsy and Traveller Sites guidance applies to Local Authority sites and not private sites. The Local Authority could clarify that public sites should have regard to that guidance whilst private sites would be regulated under the Mobile Homes (Wales) Act 2013. Criterion 9 is already covered by policy TAI11.

Paragraph 7.4.104 could be reasonable in relation to permanent residential sites but not in relation to transit occupants.

Paragraph 7.4.105 should clarify that private site developers should not be required to live in the area before submitting a site planning application as this could otherwise have the effect of limiting freedom of movement. Welsh Government planning circular 30/2007 makes clear that such a requirement would be unacceptable and contrary to national policy.

Paragraph 2.11 states that all sites included within a range of listed criteria will be discarded. However, the designation of C1 flood zone should not be automatically discarded. Such sites should be subject to a justification test instead of further limiting potentially suitable options.

References to current guidance:

Paragraph 7.2.23 - refers to the Welsh Government’s Energy Policy Statement (2010). This has been superseded by Energy Wales: A Low Carbon Transition (2012).

Table 5 - refers to priorities of the Taith and TraCC Regional Transport Plans. These Plans are to be replaced by the North Wales Joint Local Transport Plan and the Mid Wales Joint Local Transport Plan. The plans should make reference to any committed highway improvements wher relevant

Checklist for Comments on Deposit plan

Person ID: 1645

Representation Number: 698

Date Received: 31/3/15

1) Inputting Comments

Has the comment and appendices (including a copy of the original representation) been inputted onto the JDi system? Y / N

Date: 17/4/15 Officer: AL

Is there a need for a summary? Y / N

Is the summary correct? Y / N (need to ensure the summary includes any changes to the plan being sought)

Date letter for revised summary sent: 20/4/15

Date response received: 21/4/15

Date any amendment to the summary in light of comments received: 21/4/15

2) Translation

Date sent to the Translation Unit: 24/4/15

Date translation received: 24/4/15

Has the translation be inputted onto the JDi system? Y / N Date:

3) Acknowledgement

Has the comment been acknowledged on JDi system? Y / N Date:

Notes:

Ref No: 698

ID: 1645

NEED TO SCAN

For office use only:

Representor No.

Date received: 31/12/15
ebm

Date acknowledged:

**Anglesey and Gwynedd Deposit Joint Local Development Plan 2011-2026
Representation Form**

Data Protection

How your representation and the information that you give us will be used. All information submitted will be seen in full by the Joint Planning Policy Unit staff dealing with the Joint Local Development Plan (Joint LDP). Your name and comments as set out in your representation form will be published together with the Councils' response. This helps to show that the consultation was carried out properly. Please note that this form may also be made available to any Public Examination on the Joint LDP.

We would prefer that you submit your representations directly online. Alternatively, an electronic version of this form can be completed online at www.gwynedd.gov.uk/ldp or www.anglesey.gov.uk/ldp. Separate forms should be completed for each comment that you wish to make.

Additional representation forms can be obtained from the Joint Planning Policy Unit on 01286 685003 or may be downloaded from the Council's web site at: www.gwynedd.gov.uk/ldp or www.anglesey.gov.uk/ldp or you may photocopy this form. When making comments please use additional sheets as required clearly numbering each consecutive sheet.

PART 1: Contact details

	Your details/ Your client's details	Agent's details (if relevant)
Name		Mark Roberts
Address		[REDACTED]
Postcode		[REDACTED]
Telephone Number		[REDACTED]
Email address		[REDACTED]

Guidance Note.

Please set out your comments in Part 2 of this form. Use additional sheets of paper where necessary. **Separate forms should be completed for each comment** that you wish to make.

Question 2dd and 2e seeks your views on the soundness of the Joint Deposit Plan. The tests of soundness and additional information on how they are applied are detailed on the last page of this form.

If you want changes made to the Deposit Plan, please be as specific as you can. For example, if you want new text added, please set out the new text and explain where you would like it to go in the Deposit Plan and why. Similarly, if you want to add a new or amend a policy or a paragraph, please set out clearly the new text and explain where you think it should go in the Deposit Plan and why.

If you wish to delete a site that is allocated in the Deposit Plan or suggest amendments to it or you wish to propose a new site, please attach a 1:1250 or 1:2500 scale plan that clearly identifies the site boundaries. If you are proposing a new site (one that is not included within the Deposit Plan) the comment form must be accompanied by a detailed site assessment in accordance with the Council's Candidate Site assessment methodology and the Sustainability Appraisal framework. The Candidate Site assessment methodology and the Sustainability Appraisal framework can be found on the Council's website at: www.gwynedd.gov.uk/lkp or www.anglesey.gov.uk/lkp

Further information about this matter can be obtained from the Joint Planning Policy Unit on **01286 685003** or on the Council's web site at: www.gwynedd.gov.uk/lkp or www.anglesey.gov.uk/lkp in the leaflet 'Guidance about alternative sites'.

Where proposed changes to a development plan have significant sustainability effects, you will need to provide the relevant Sustainability Appraisal information. This information must be consistent with the scope and level of detail of the Sustainability Appraisal conducted by the Authority. It should also refer to the same baseline information in identifying the likely significant effects of the revised policy or new site.

You should include all your comments on the Deposit Plan and set out your full case on the official form, using accompanying documents where necessary. If you seek more than one change and consider that the Deposit Plan fails to meet more than one test of soundness **separate forms should be completed for each representation**. Similarly, if your representation is in support of the Deposit Plan or individual elements of the Deposit Plan it would be helpful if separate representations were made. Please indicate if you are submitting other material to support your comments.

You will only be able to submit further information to the Examination if the Inspector invites you to address matters that he or she may raise. Please note that the Inspector will not have access to comments you have made in response to previous consultations. If you do not consider the Deposit Plan to be sound and that it should be changed, please explain clearly why you think the changes are needed. If you think a change is needed for the Deposit Plan to meet one or more of the tests of soundness, please tell us which one(s).

Where a group shares a common view on how it wishes the Deposit Plan to be changed, the Councils will accept a signed petition. In submitting a representation form on behalf of a group, the representation form should include the contact details of a lead individual at Section 1 and the comments should be clearly set out on the representation form. The signed petition should state clearly how many people are being represented and how the representation has been authorised. Signing a petition does not prevent the submission of individual forms.

PART 2: Your Comments and Suggested Changes. (Please use one Part 2 section for each comment that you wish to make)

2a. Which part of the Deposit Plan are you commenting on?

Policy number (please specify)	Policy Ps14 Affordable Housing
Paragraph number (please specify)	
Proposals/ Inset Map (please specify ref no.)	
Constraints Map	
Appendices (please specify)	

2b. Are you objecting or supporting the Deposit Plan?

Objecting	x	Supporting	☐
-----------	---	------------	--------------------------

2c. Please provide details of your representation on the Deposit Plan.

Policy PS14 Affordable Housing

The policy provides for the delivery of affordable housing as part of development proposals and requires at least 25% affordable housing within high value areas and at least 15% in other areas of the Plan.

The requirement to provide at least 25% affordable housing is not acceptable, as it implies no upward limit on the need for affordable housing to be sought on development sites. This is unacceptable. The level should be specified as upto 25% affordable housing etc.

We note that the policy does not consider the impact of other S106 burdens imposed on developments, which in many instances will affect the viability of development sites and the ability to deliver the development and the desired level of affordable housing. The policy also does not set a differential rate for affordable housing based on previously developed or the greenfield sites. This is significant as previously developed sites, due to costs of demolition, remediation and general infrastructure requirements (which are not common to greenfield sites) will not be able to support the same level of affordable housing provision as greenfield sites due to their higher costs. The policy therefore does not allow for any consideration of development viability. The approach of the policy therefore does not reflect PPW.

The Policy therefore does not comply with Test of Soundness C2 as it does not comply with Planning Policy Wales & CE2 as it is not realistic having regard to other alternatives.

*Please use additional sheet if
necessary. Please state how many additional sheets
have been used.....*

2ch. If your response to 2c above exceeds 100 words, please provide a summary (no more than 100 words).

2d. Please detail the changes you wish to see made to the Deposit Plan.

The policy should be revised to set levels of affordable housing upto a maximum level of 25% and we suggest a separate and lower level for previously developed sites, and also allowing the overall assessment of development viability.

2dd. Is the Deposit Plan sound?

Yes No

2e. If you think that the Deposit Plan is unsound which test of soundness do you think that it fails? (Please tick below). More details are provided at the back of this form.

Procedural		Consistency				Coherence & Effectiveness						CE 1	☐	CE 2	x	CE 3	☐	CE 4	☐
P1	☐	P2	☐	C1	☐	C2	x	C3	☐	C4	☐	CE 1	☐	CE 2	x	CE 3	☐	CE 4	☐

Part 3: What Happens Next?

At this stage of the Joint LDP process, you can only make comments in writing (these are called 'written representations'). However, the Inspector may call on those who want to change the Plan to appear and speak to the Inspector at a 'hearing session' during the Public Examination. You should bear in mind that your written comments on this form will be given the same weight by the Inspector as those made verbally at a hearing session.

3a. Do you want your comments to be considered by 'written representations' or do you want to speak at a hearing session of the Public Examination? (Please tick one of the following)

I do not want to speak at a hearing session and am happy for my written comments to be considered by the Inspector.	☐
I want to speak at a hearing session.	☒

3b. If you wish to speak, please confirm which part of your representation you wish to speak to the Inspector about and why you consider it to be necessary to speak at the Hearing.

[Large empty box for writing]

3c. Would you like to be informed about the following (Please tick the relevant boxes)

Submission of documents and evidence to the examination	☒
Publish Inspector's report	☒
Plan's adoption	☒

If additional documents have been provided to support your representations, please list below:

[Large empty box for listing additional documents]

Signed [Redacted]

Dated: 31/03/2015

THANK YOU FOR YOUR COMMENTS ON THE DEPOSIT PLAN

Please do not forget to enclose any relevant documentation (e.g. a Sustainability Appraisal) with this form.

Completed representation forms should be returned to the Joint Planning Policy Unit at:

ONLINE – By completing the electronic form at www.gwynedd.gov.uk/lbp or www.anglesey.gov.uk/lbp

BY EMAIL – planningpolicy@gwynedd.gov.uk

BY POST – By sending to: Joint Planning Policy Unit, 1st Floor, Bangor City Council Offices, Ffordd Gwynedd, Bangor, Gwynedd LL57 1DT

REPRESENTATION FORMS SHOULD BE RETURNED BY NO LATER THAN 5.00pm on the 31st March 2015

REPRESENTATIONS RECEIVED AFTER THIS TIME WILL NOT BE CONSIDERED

Test of Soundness

Test	Procedural Tests
P1	It has not been prepared in accordance with the Delivery Agreement including the Community Involvement Scheme.
P2	The plan and its policies have not been subjected to Sustainability Appraisal including Strategic Environmental Assessment.
C1	Consistency Tests
C2	It is a land use plan which does not have regard to other relevant plans, policies and strategies relating to the area or to adjoining areas.
C3	It does not have regard to national policy.
C4	It does not have regard to the Wales Spatial Plan.
	Coherence and Effectiveness Tests
CE1	It does not set out a coherent strategy from which its policies and allocations logically flow and/or, where cross boundary issues are relevant, it is not compatible with the development plans prepared by neighbouring authorities.
CE2	The strategy, policies and allocations are not realistic and appropriate having considered the relevant alternatives and/or are not founded on a robust and credible evidence base.
CE3	There are no clear mechanisms for implementation and monitoring.
CE4	It is not reasonably flexible to enable it to deal with changing circumstances.

The Planning and Compulsory Purchase Act 2004 states that the purpose of the examination of a Local Development Plan (the Plan) is to consider whether it is "sound". This means that anyone who wants to comment on or object to the Deposit Plan should seek to say how it is unsound and what is needed to make it sound. Sound may be considered in this context within its ordinary meaning of "*showing good judgement*" and "*able to be trusted*". To assess the Deposit Plan we use 10 tests as set out above. The Deposit Plan will be examined by an independent Inspector appointed by the Welsh Government and it will be the Inspector's job to consider whether the Plan is sound.

Where you propose a change to the Deposit Plan you should therefore make clear which test(s) of soundness you believe the Deposit Plan fails. The tests are in 3 groups - 'Procedural' (2 tests); 'Conformity' (4 tests); and 'Coherence and Effectiveness' (4 tests). If you wish to comment on the way in which the Councils have prepared the Deposit Plan, it is likely that your comments or objections would fall under one of the procedural tests. If you wish to comment on or object to the content of the Deposit Plan, it may help to look at the 'consistency' and the 'coherence and effectiveness' tests.

Sylwadau Dros y We / Representations via the Internet

Rhif Sylw / Rep Id: 68

Enw / Name: Cyngor Tref Nefyn (Liz Saville Roberts) [2710]

Rhan: POLISI TAI9

Section: POLICY TAI9

Math / Type: Gwrthwynebu / Object

Crynodeb o'r Sylw:

Dylai'r ganran o dai fforddiadwy am ardal Llyn fod yn 25%.

Representation Summary:

The percentage of affordable housing in the Llyn area should be 25%.

Sylw Llawn / Full Representation:

Dylai'r ganran o dai fforddiadwy am ardal Llyn fod yn 25%.

Newid(iadau) i'r Cynllun

Codi'r ganran o dai fforddiadwy i 25% yn Llyn.

Change(s) to the Plan

Increase the percentage of affordable housing to 25% in Llyn.

Profion Cadernid / Soundness Tests: None

Sylwadau Dros y We / Representations via the Internet

Rhif Sylw / Rep Id: **108**

Enw / Name: **CPERA (Cynghorydd Elin Walker Jones) [2760]**

Rhan: **7.4.69**

Section: **7.4.69**

Math / Type: **Cefnogi / Support**

Crynodeb o'r Sylw:

sylweddoli fod angen tai fforddadwy ym Mangor. angen tai rhent a pherchnogaeth breifat. Angen tai a fflattiau efo 1/2/3 llofft. angen gerddi ar blant.dim gwaith manwl wedi ei wneud ar anghenion pobl Bangor. Angen cydweithio (ee efo'r Brifysgol) i weld be sydd angen - llawer o dai rhent gwag erbyn hyn

Representation Summary:

I realise that affordable housing is needed in Bangor. Need houses for rent and private ownership. Need housing and flats with 1/2/3 bedrooms. Need gardens for children. No detailed work has been undertaken on the needs of the people of Bangor. Need to collaborate (e.g. with the University) to see what is required - plenty of vacant houses for rent by now.

Sylw Llawn / Full Representation:

Rwy'n derbyn fod angen am dai ar gyfer pobl lleol yng Ngwynedd, ac yn derbyn fod galw sylweddol am dai ym Mangor. Serch hynny, mae gennyd nifer o bryderon.

Cynhaliwyd gwaith ymchwil ar lefel gymunedol yn sawl ardal yng Ngwynedd, yn dilyn caniatad gan y Cyngor i wneud hynny. Mae'n hynny'n gwneud synnwyr i mi. Serch hynny, ni ddigwyddodd hynny ym Mangor. Mae anghenion Bangor ychydig yn wahanol i weddill y Sir; mae'n ganolfan ranbarthol sy'n cael ei chydnabod fel hynny gan Lywodraeth Cymru, ac felly, er mwyn cynnal y fath waith ymchwil ym Mnagor, mi fyddai angen cydlynwyr gwaith yn ofalus, ac hefyd cynnwys Penrhosgarnedd, sydd ar hyn o bryd yn ran o ward Pentir. Mae angen edrych eto ar ba rannau o Wynedd sy'n dod o fewn ffiniau dinas Bangor yn fy marn i.

Yn sicr, mae angen am dai o fewn cyffiniau cymunedol y ddinas. Tai fforddadwy sydd angen; tai rhent a thai all gael eu prynu. Tai sy'n cael eu rheoli gan Gymdeithasau Tai os oes angen. Tai ar gyfer teuluoedd efo tair llofft, tai neu fflatiau ar gyfer unigolion neu gyplau neu deuluoedd bach; tai /fflatiau fforddadwy efo un, dwy neu dair llofft. Tai efo gerddi bach adidas ar gyfer plant. Dylai plant allu chwarae yn ddiogel o fewn eu gerddi yn hytrach nag ar diroedd gwyrdd mawr heb ffens wrth ffrynt y tai. Mae gwaith eisoes wedi ei gwblhau yn dangos yr angen am dai fforddadwy o fewn ein sir (CG, 2013).

Newid(iadau) i'r Cynllun

.

Change(s) to the Plan

.

Profion Cadernid / Soundness Tests: None

Sylwadau Dros y We / Representations via the Internet

Rhif Sylw / Rep Id: **273**

Enw / Name: **Mrs Marian Jones [2832]**

Rhan: **POLISI STRATEGOL PS14**

Section: **STRATEGIC POLICY PS14**

Math / Type: **Gwrthwynebu / Object**

Crynodeb o'r Sylw:

Tai Fforddiadwy - 15% o dai ffoarrdiadwy yn Llyn. Pwy felly fydd yn prynu'r 85% yn weddill? Mae tystiolaeth yn dangos bod 60% + o drigolion Gwynedd yn methu fforddio prynnu tai. Fydd hyn yn agor y llifddorau i fwy o ymfudwyr di-gymraeg?

Representation Summary:

Affordable Housing - 15% of affordable housing in Llyn. Therefore, who will buy the remaining 85%? There is evidence that shows that 60%+ of Gwynedd residents cannot afford to buy houses. Will this open the floodgates for more non-Welsh speaking migrants?

Sylw Llawn / Full Representation:

Tai Fforddiadwy

Newid(iadau) i'r Cynllun

15% o dai ffoarrdiadwy yn Llyn. Pwy felly fydd yn prynu'r 85% yn weddill? Mae tystiolaeth yn dangos bod

Change(s) to the Plan

15% of affordable housing in Llyn. Therefore, who will buy the remaining 85%? There is evidence that shows that 60%+ of Gwynedd residents cannot afford to buy houses. Will this open the floodgates for more non-Welsh speaking migrants?

Profion Cadernid / Soundness Tests: vi

Sylwadau Dros y We / Representations via the Internet

Rhif Sylw / Rep Id: **345**

Enw / Name: **Mr Geoff Wood [2916]**

Rhan: **POLISI TAI9**

Section: **POLICY TAI9**

Math / Type: **Gwrthwynebu / Object**

Crynodeb o'r Sylw:

Nid yw'r polisi yn ystyried tai newydd mewn cefn gwlad agored (er yr ymdrinnir â hyn mewn rhan arall) ac nid yw'n glir beth fyddai'r ymrwymiad tai fforddiadwy ar gyfer datblygiad o'r fath. Ychwanegu lefel arall i'r hierarchaeth sy'n cyfeirio at dai newydd a throsi tai yng nghefn gwlad. Dylid cyfeirio at Bolisi Strategol PS15 er eglurder.

Representation Summary:

The policy does not consider new housing in open countryside (although this is dealt with elsewhere) and it is unclear what the affordable housing commitment would be for such development. Add an additional level to the hierarchy that makes reference to new dwellings and the conversion of dwellings in open countryside. This should make reference to Strategic Policy PS15, for clarity.

Sylw Llawn / Full Representation:

The policy does not consider new housing in open countryside (although this is dealt with elsewhere) and it is unclear what the affordable housing commitment would be for such development.

Newid(iadau) i'r Cynllun

.

Change(s) to the Plan

Add an additional level to the hierarchy that makes reference to new dwellings and the conversion of dwellings in open countryside. This should make reference to Strategic Policy PS15, for clarity.

Profion Cadernid / Soundness Tests:

viii

Sylwadau Dros y We / Representations via the Internet

Rhif Sylw / Rep Id: **443**

Enw / Name: **Grŵp Cynefin (Rhys Dafis) [2953]**

Rhan: **POLISI TAI9**

Section: **POLICY TAI9**

Math / Type: **Cefnogi / Support**

Crynodeb o'r Sylw:

Mae'r trothwy 'nifer y tai yn y datblygiad' ar gyfer y gwahanol fath o gymunedau yn addas. Mae canran y tai fforddiadwy yn y datblygiad yn ôl lleoliad yn addas. Mae gofyn a derbyn swm cymunedol ar safleoedd lle nad oes modd darparu tai fforddiadwy yn briodol, fel bod modd i gynlluniau tai fforddiadwy neu dai cymdeithasol ar safleoedd eraill yn yr un ardal fod yn hyfyw.

Representation Summary:

The 'amount of houses in the development' threshold for the different type of communities is suitable. The percentage of affordable housing in the development based on its location is suitable. There is a requirement to receive a community sum on sites where it is not possible to provide affordable housing, so that there is a way to plan affordable housing or social housing on other sites in the same area in order to be viable.

Sylw Llawn / Full Representation:

Mae'r trothwy 'nifer y tai yn y datblygiad' ar gyfer y gwahanol fath o gymunedau yn addas.

Mae canran y tai fforddiadwy yn y datblygiad yn ôl lleoliad yn addas.

Mae gofyn a derbyn swm cymunedol ar safleoedd lle nad oes modd darparu tai fforddiadwy yn briodol, fel bod modd i gynlluniau tai fforddiadwy neu dai cymdeithasol ar safleoedd eraill yn yr un ardal fod yn hyfyw.

Newid(iadau) i'r Cynllun

Change(s) to the Plan

.

Profion Cadernid / Soundness Tests: None

NEED TO SCAN

I Sylw	Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd
Testun	Ymateb i'r Ymgynghoriad ar y Cynllun Datblygu Lleol
Gan	Partneriaeth Tai Gwynedd

Sefydlwyd Partneriaeth Tai Gwynedd er mwyn sicrhau perchnogaeth gyda rhan ddeiliad ar faterion strategol tai yn y Sir. Ceir cynrychiolaeth o drawsdoriad o asiantaeth a mudiadau sy'n ymwneud â thai o fewn y Sir. Bu i'r sylwadau hyn gael eu cylchredeg gyda'r aelodau cyn ei gyflwyno i'r ymgynghoriad ar Gynllun Datblygu Lleol.

Mae'r Bartneriaeth yn nodi'r isod:

Ceir cyfeiriadau priodol at Strategaeth Tai a Strategaeth Letya Pobl Hyn (drafft) o fewn y dogfennau sy'n rhoi sicrwydd bod amcanion yn cael eu cyd blethu er mwyn cynllunio yn briodol ar gyfer anghenion tai yn y Sir.

Polisi 1: Cymysgedd briodol o dai

Mae darpariaeth addas o dai yn bwysig er mwyn hyrwyddo cymunedau cynaliadwy ac mae newidiadau mewn hawliau lles yn golygu bod pobl yn gorfod symud i eiddo llai. Ceir hefyd poblogaeth sy'n heneiddio ar angen i gael tai sydd yn hawdd i'w haddasu ac i bobl allu byw o fewn eu cartrefi gyn hired ag sydd bosib. Mae gan Bartneriaeth Tai Gwynedd rôl ganolog er mwyn sicrhau bod y polisi hwn yn cyfrannu at y math cywir o ddarpariaeth yn y Sir.

Polisi Manwl TAI 2: ISRANNU EIDDO PRESENNOL I FFLATIAU HUNANGYNHALIOL A THAI AMLFEDDIANNAETH

Mae maint cyfartalog aelwydydd yn lleihau sy'n golygu newid mewn cyfansoddiad aelwydydd gyda nifer uwch o aelwydydd un person ynghyd â newidiadau mewn polisi lles yn golygu bod mwy o bobl yn chwilio am unedau llai.

Mae gwybodaeth o ran nifer o bobl sydd yn chwilio am eiddo 1 llofft sydd wedi eu hadnabod i fod yn ddigartref gan y Cyngor yn dangos hyn yn glir. Mae'r tabl isod yn dangos enghraifft o'r angen mewn un ardal yng Ngwynedd. Mae'r isod ar gyfer Bangor yn unig

Nifer sydd wedi cofrestru gyda Tim Opsiynau Tai	O'r ffigwr hwn, nifer sydd yn ddigartref	Nifer o stafelloedd gwely maent yn dymuno ei gael
335	27	1
405	19	2

Yn yr un modd mae angen ar gyfer eiddo 2 llofft er mwyn sicrhau bod teuluoedd sydd yn cael eu heffeithio gan polisi lles yn gorfod edrych i symud i eiddo llai.

Gall y Polisi hwn fod o gymorth er mwyn sicrhau bod darpariaeth briodol o eiddo 1 a 2 ystafell wely ar gael.

Polisi Manwl Tai 4: CARTREFI GOFAL PRESWYL, TAI GOFAL YCHWANEGOL NEU LETY GOFAL ARBENIGOL AR GYFER YR HENOED

Mae'r boblogaeth yn heneiddio ac felly mae angen darpariaeth o dai addas megis byngalos, fflatiau neu unedau gellir eu trosi yn hawdd. Mae dau gynllun tai gofal ychwanegol wedi eu datblygu yn y Sir gyda thrydydd cynllun i ddechrau ym mis Medi. Er bod y model hwn yn diwallu ychydig o'r angen mae angen cyflenwad cyson sy'n addas neu gellir ei addasu ar gyfer poblogaeth sy'n heneiddio megis 'lifetime homes a safon ar gyfer datblygu tai sydd yn derbyn grant tai Cymdeithasol (Design Quality Requirement).

Mae'r Strategaeth Letya Pobl Hyn (Drafft) wedi ei lunio gyda gwaith dadansoddol wedi ei gynnwl i adnabod ardaloedd sydd gyda dwysder uwch o bobl hyn a all olygu mwy o ddibyniaeth ar wasanaethau gofal yn y dyfodol. Bydd hyn yn rhoi cyfreithiol i gydweithio gyda'r Tîm Polisi Cynllunio i

adnabod datrysiau posib am ddarpariaeth gwasanaethau ar gyfer pobl hyn. Bydd angen bod yn ymwybodol bod cyflenwad o ddarpariaeth gwahanol i gwrrd ac angen pobl leol yn bwysig.

POLISI MANWL TAI5: TAI MARCHNAD LLEOL

Mae'r Papur Testun 17: Tai Marchnad Lleol yn cynnwys gwybodaeth sydd yn nodi'r angen i gael Polisi Tai Marchnad Lleol oherwydd y ffactorau isod:

'7.12 Ariannu tai fforddiadwy

Yn nodi lleihad mewn grant tai cymdeithasol (GTC) sy'n dangos yr angen i ddatblygu dulliau eraill o ddatblygu tai sydd tu allan i'r gyfundrefn arferol o ariannu tai.

Mae 7.13.2 sylwadau gan yr Hwylusydd Tai Gwledig (HTG) yn dangos yn glir yr angen i gael lefel o sybsidi, yn bennaf GTC, ac fel sydd wedi nodi eisoes nid yw dibynnau ar y dull hwn o gyllido tai fforddiadwy yn gynaliadwy gan ystyried bod lefel y grant yn lleihau.'

Sefydliwyd Tai Teg gyda'r bwriad o gasglu gwybodaeth am anghenion tai yn y ddwy Sir. Ei brif nod yw rhoi dull syml i bobl allu cofrestru eu diddordeb i brynu, rhan berchnogi neu rentu ar lefel ganolraddol. Mae'r rhestr yn cynorthwyo'r Uned Strategol Tai i adnabod angen o fewn ardaloedd ac yn cynorthwyo wrth roi sylwadau ar geisiadau cynllunio. Mae 496 o geisiadau wedi eu cofrestru gyda Tai Teg.

Mae'r Uned yn croesawu'r papur sydd yn delio yn benodol gyda rhai cymorth i bobl allu byw yn eu hardaloedd a chyfrannu i'w cymunedau. Mae'r papur yn adnabod yr her sydd i 'ddiwallu anghenion penodol lleol am dai ar y farchnad agored'. Cyfeirir at fodel canolraddol yn y papur a byddai'r Uned yn croesawu'r opsiwn hwn. Rydym yn ymwybodol bod nifer o bobl yn methu fforddio t? i'w brynu a ddim yn disgyn i'r categori o fod mewn angen ar gyfer tai cymdeithasol. Ar hyn o bryd, mae 196 o geisiadau wedi cofrestru ar Tai Teg heb flaendal i brynu eiddo.

Mae tabl 8.1 yn nodi nifer o unedau sydd wedi eu datblygu yn ystod y blynnyddoedd diwethaf. Mae gwybodaeth o Tai Teg a Chofrestr Tai Cyffredin Gwynedd yn dangos yn glir bod angen am dai yn bodoli i gyfarch anghenion pobl leol.

POLISI MANWL TAI9: TROTHWY TAI FFORDDIADWY A'U DOSBARTHIAD

Mae Partneriaid Tai yn barod i hybu datblygiadau addas o fewn ardaloedd sydd ac angen ac mae Papur Tesun Tai a Phoblogaeth, tabl 8.2, yn nodi yn glir bod 'caniatadau cynllunio am dai a roddwyd i gyrrf cyhoeddus/Cymdeithasau Tai yn ffurfio cyfran isel o'r unedau preswyl a ystyriwyd yn arolwg argaeledd tir ar gyfer tai Gwynedd (Ebrill 2013).¹ Sydd yn dangos effaith isel sydd i waith cyfredol Cymdeithasau Tai mewn cymhariaeth â'r sector breifat.

Mae'r Polisi Tai 19 yn nodi'r angen i gael 'taliad pro-rata yn hytrach na dim darpariaeth fforddiadwy o gwbl ar y safle' i'w groesawu gan fod hyn yn sicrhau cymorth i gael cyflenwad o dai fforddiadwy ac fe all fod o gymorth i Bartneriaid Tai er mwyn sicrhau bod cynllun yn hyfwy.

TAI10: SAFLEOEDD EITHRIO

Mae'r Partneriaid yn croesawu y Polisi hwn fydd o gymorth i sicrhau bod model addas yn cael ei ddatblygu o fewn ardaloedd, mwy na thebyg ardaloedd gwledig. Gallwn ddarparu gwybodaeth sydd yn dangos bod rhai cynlluniau yn anoddach i'w gwreddu heb y sicrwydd bod unedau ar gael i sybsideiddio'r cynllun.

Mae'r tabl 7.13 ym Mhapur Tesun Tai a Phoblogaeth ar Safleoedd eithrio gwledig yn dangos faint o ddatblygiadau ar safle eithriedig sydd wedi bod gyda chymariaethau clir i'w gweld yn y niferoedd. Mae cyswllt cryf yma gyda Pholisi Tai Marchnad Lleol yn ddull o sicrhau bod datblygiadau yn digwydd o fewn ardaloedd lle mae angen clir am dai fforddiadwy gydag elfen o werthu ar y farchnad agored er mwyn sicrhau bod cynlluniau yn hyfwy. Bydd hyn yn hwyluso datblygiadau megis Ymddiriedolaeth Tir mewn ardaloedd penodol.

For the attention of	Joint Planning Policy Unit
Subject	Response to the Consultation on the Local Development Plan
By	Gwynedd Housing Partnership

The Gwynedd Housing Partnership was established to ensure that stakeholders have ownership of strategic housing matters in the County. A wide range of agencies and organisations working within the field of housing in the County are represented in the partnership. These comments have been circulated to members prior to their submission to the consultation on the Local Development Plan.

The Partnership notes the following:

There are appropriate references to the Housing Strategy and the (draft) Older People Accommodation Strategy within the documents, which provides assurance that objectives are being interlinked in order to plan appropriately for the County's housing needs.

Policy 1: Appropriate Housing mix

Suitable housing provision is important in order to promote sustainable communities, and the changes in welfare rights mean that people are forced to move to smaller properties. With an ageing population, there is a need for housing which can be easily adapted, to enable people to live in their own homes for as long as possible. The Gwynedd Housing Partnership has a central role in ensuring that this policy contributes to the correct type of provision in the County.

TAI 2 Detailed Policy: SUBDIVISION OF EXISTING PROPERTIES TO SELF-CONTAINED FLATS & HOUSES IN MULTIPLE OCCUPATION

The average size of households is decreasing which leads to a change in their constitution, with a higher number of single person households. This, coupled with the changes in welfare policy, means that more people are seeking smaller housing units.

Information on the numbers of people seeking one-bedroom properties who have been identified as homeless by the Council clearly demonstrates this; the table below demonstrates the need as example for one area in Gwynedd. The information below is for Bangor only.

No. of applicants registered with the Housing Options Team	Of this figure, the amount that are homeless	No. of bedrooms they require
335	27	1
405	19	2

In the same vein, there is a need for 2 bedroom properties to ensure that families who are affected by the welfare policy are able to move to smaller properties.

This Policy can assist in ensuring that an adequate provision of 1 and 2 bedroom properties are available.

TAI 4 Detailed Policy: RESIDENTIAL CARE HOMES, EXTRA CARE HOUSING OR SPECIALIST CARE ACCOMMODATION FOR OLDER PEOPLE

The population is ageing and therefore there is a need for appropriate housing provision such as bungalows, flats or units that can easily be converted. Two extra care housing schemes have been developed in the County with a third scheme due to start in September. Although this model meets some of the demand there is a need for a constant supply of suitable or easily adaptable housing for the ageing population such as lifetime homes and the Design Quality Requirement for homes which receive Social Housing Grant.

The (Draft) Older People Housing Strategy is based on analytical work to identify areas with a higher density of older people, which can lead to a higher dependency on care services in the future. This will provide an opportunity to collaborate with the Planning Policy Team to identify possible solutions for older people's service provision.

TA15 DETAILED POLICY: LOCAL MARKET HOUSING

Topic Paper 17: Local Market Housing Need includes information which notes the need for a Local market Housing Policy due to the following factors:

'7.12 Funding affordable housing

notes a decrease in social housing grants (SHG) which demonstrates the need to develop alternative methods of housing developments outside the normal methods of funding for housing.

The Rural Housing Enabler's comments under 7.13.2 clearly shows the need for a level of subsidy, mainly SHG, and as already noted, this method of sustainable funding for affordable housing cannot be relied upon as the level of grant is decreasing.'

Tai Teg was established with the intention of collecting information about housing needs in both Counties. Its main aim is to provide a simple method for people to register their interest in ownership, part-ownership, or in intermediate rental schemes. The list assists the Strategic Housing Unit to identify need within areas, and when commenting on planning applications. Currently there are 496 applicants registered on Tai Teg.

The Unit welcomes the paper which specifically deals with assisting people to live within their areas and to contribute to their communities. The paper acknowledges the challenge to meet specific local housing needs for open market housing. The paper makes reference to the intermediate model, and the Unit would welcome this option. We are aware that a number of people cannot afford to buy a house, but do not fall into the category of needing social housing. Currently, there are 196 applicants registered with Tai Teg without an adequate deposit to buy a property.

Table 8.1 notes the number of units developed over the last few years. Information from Tai Teg and Gwynedd's Common Housing Register clearly demonstrates that there exists a need for housing.

TAI9 DETAILED POLICY: THRESHOLD OF AFFORDABLE HOUSING AND THEIR DISTRIBUTION

The Housing Partnership is eager to promote suitable developments within areas of need, and table 8.2 of the Housing and Population Topic Paper clearly states 'that planning permissions for housing granted to public bodies / Housing Associations form a low proportion of the residential units considered within the joint housing land availability studies for Gwynedd (April 2013).' This shows the small impact of the work of the Housing Associations compared to the private sector.

Housing Policy 19 notes that 'a pro-rata payment... rather than no affordable provision on the site' would be welcomed as this would ensure assistance for a supply of affordable housing, and could help housing Partners in ensuring that a scheme was viable.

TAI10: EXCEPTION SITES

The Partners welcome this Policy that will assist in ensuring that suitable models are developed within areas, probably rural areas. We can provide information that shows that some schemes are more difficult than others to realize without assurance that there are units available to subsidise the scheme.

Table 7.13 in the 'Housing and Population' Topic Paper on Rural Exception Sites shows the numbers of developments on exception sites, with clear comparisons to be seen in the numbers. The strong link here with the Local Market Housing Policy is a means of ensuring that

developments occur within areas where there is a clear need for affordable housing, with an element of selling on the open market in order to ensure that schemes are viable. This will facilitate the development of Community Land Trusts within specific areas

TAI11 DETAILED POLICY: SAFEGUARDING EXISTING GYPSY & TRAVELLER SITES

Local authorities must conduct a survey of the needs of Gypsies and Travellers by February 2015, and this will be a follow-up to the work undertaken in 2011. This will provide us with current information on needs, and we intend to commission this work on a regional basis. The Housing Partners will support this work.

Officers of the Joint Policy Unit have not contributed to this response.